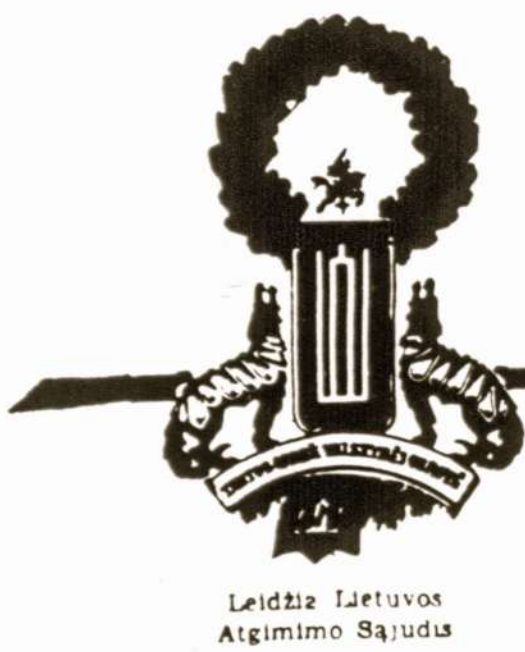


MENU pavasarį neramų
Ir skausmu veriančius laukus,
Kai mylimas sūnus vienturtis
Išėjo į žalius miškus...

Širdis jam buvo pakerėta
Nuo skausmu dvelkiančių laikų,
Tironai griovė mūsų kraštą,
Naikino visa, kas gražu.



Lietuvos
Atgimimo Sąjūdis

Laisvoji Lietuva

FREE LITHUANIA

911 West 32 St.
CHICAGO 8, ILL

Telef: FR 6-5416

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

EINA SEPTYNIOLIKTUS METUS

1963 BIRŽELIO - JUNE 27

Nr. 13(906)

VARDAN TOS LIETUVOS

Vienybė Težydi! Išeivija jungiasi vienigai politinei veiklai ir kovai dėl Lietuvos laisvės! New Yorke įvykęs politinių grupių suvažiavimas nutarė įsijungti į VLIKO sąstatą. Mes sveikiname išmintingą nutarimą, tikėdami, kad šis žygis atneš naudos laisvės kovai ir bus tinkamas atsakymas į komunizmo darytas pastangas mūsų vienybę ardyti!

Pasaulio Liet. Bendr. Valdybos pas tangomis, birželio 22d. New Yorke, buvo susirinkusios lietuviškos išei- jos politinės grupės aptarti vieningo darbo galimybes Lietuvos laisvininc kovoje ir, jei bus galimybė, sudaryti vieną visus apjungiantį centrinį or- ganą.

Susirinkimui pirmininkavo PLB pirmininkas Dr. J. Songaila. Pasitari- me dalyvavo visų VLIKą sudarančių grupių atstovai su VLIKO pirmininku Dr. Trimaku, LLK pirm. Sidzikaus- kas, PLB Vald. narys Dr. Matulionis, LNT grupių atstovai su pirm. Dr. Ne micku, LFB ats. Radzivas, Darbo Fed. ats. Vaitekūnas ir Liet. Atgimi- mo Sąjūdžio atstovai - pirmininkas inž. K. Oželis ir L. Virbickas.

Pasitarimas praėjo kūrybinėje nuotaikoje ir buvo vieningai prieita išvados, kad atsižvelgiant į susida- rančias ir kas kart sunkėjančias poli- tines sąlygas, mūsų laisvinimo dar- bo pastangos turi suburti visas gy- vai besidominčias Lietuvos laisvini- mo darbu politines jėgas vieningam darbui.

Visos dalyvaujančios grupės prin- cipe sutiko susijungti VLIKe ir at- tinkamai susijungimo deklaracijai parengti buvo išrinkta komisija: Audėnas, Brakas, Lušys, Dr. Nemic- kas, Dr. Puzinas ir Vaitekūnas.

Jei šis grupių susitarimas bus pr- vestas iki galo, - nėra abejonės, jis bus bene pats didžiausias įvykis lie- tuviškos išei- vos gyvenime, parodęs grupių subrendimą politiniam darbui ir jų teisingą įvertinimą susidari- sios padėties.

Mes sveikiname šį nutarimą, svei- kiname visų grupių gerus norus VARDAN TOS LIETUVOS sujungti jėgas bendrai kovai už Lietuvos lai- svę, kartu dėkojame PLB Vadovybei ir jų atstovams - Dr. J. Songailai ir Dr. J. Matulionii už pasiimtą inia- tyvą atkurti vienybę ir darnų šio už- simojimo pravedimą.

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio (IAS) pirmininkas inž. K. OŽELIS, atidarc- noje šio grupių pasitarimo dalyje deklaravo:

LIE TUVOS A TGI MIMO SĄJŪDIS sveikindamas lietuviškos išei- vos pastangas politinei vienibei atsiekti tiki, kad taip kaip VLIKO kurimosi diene, spaudžiant kraštą vokiečių okupacijai, lietuviškos politinės gru- pės, pamiršusios visus jas anksčiau skyrusius nesusipratimus, sujungė rankas bendrai kovai dėl krašto lai- svės, taip ir š i a n d i e n, akivaiz- doje kaskart sunkėjančios tarptau- tinės padėties pavergtiems krašta- ms, vėl ras noro ir jėgų vieningoms pastangoms burtis pavergto krašto laisvės atkovojimui.

LIE TUVIŲ VISUOMENĖ laukia vieningo darbo ir mes atsakydami į jos lūkesčius turėtume visu rimtu- mu žvelgti į šiuos šių dienų faktus:

1) KOEGZIS TENCINĖ POLITIKA,

vedama Vakarų valstybių, o ypač A- merikos, kasdien sunkina ir dalinai slopina pavergtųjų pastangas siekti laisvės.

2) SUSISKALDYMAS lietuviškos išei- vos į kelias ar keliolika lygia- grečių ar panašių laisvinimo darbą bedirbančių organų, nėra sveikas nei finansinei, nei išei- vos moralini- niu bei koviniu požiūriu.

3) LAISVĖS KOVAI galo dar nema- tyti, už tai šių dienų politinės sąly- gos logiškai diktuoją būtinumą sukau- pti visas pajėgas darbui į vieną poli- tinės vadovybės organą, tuo įgalinant sekn.ingesnį bei vaisingesnį darbą ir finansinių resursų sukaukimą.

4) LIETUVIŠKŲ POLITINIŲ grupių nuomonių skirtumai dėl laisvės kovos metodų ir formos nėra esmi- niai ir gali būti lengvai išspręsti - išlyginti turint gerus norus ir stata- nt Lietuvos laisvės kovą aukščiau už grupinius ar asmeninius interesus.

ŠIANDIEN jau nebe tiek svarbu tobulinti statusus, kuriais turėtų vado- vautis vieningas politinis organas, kiek s v a r b u jo dabarties sąly- gose atsiradimas ir jo suintensyvin- tas darbas, kas tikrai atgaivintų išei- vijos lietuvių kovinę dvasią, pažadin- damas ją naujam ryžtui ir naujam ki-

vų už laisvę etapui.

LIE TUVOS ATGIMIMO SĄJŪDIS mano, kad VLIKO pasiūlytoji apsi- jun- gimo bazė yra priimtina su kai ku-



Inž. K. OŽELIS
Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Pirm.

riomis mažomis pastabomis. Reikia pripažinti, kad VLIKas jau turi lai- svės kovų tradiciją, autoritetą ir buv- kadaisė visų aktyvių lietuviškų poli- tinių jėgų centru. TAS CENTRAS TURI BŪTI A TGAIVINTAS, sujungia- nt į jį visas buvusias VLIKe grupes ir naujai atsiradusius išei- vijoje po- litinius, visuomeninius ir kultūrinius sambūrius.

SĄJŪDIS TIKI, kad vardan tos Lie- tuvos šioji konferencija duos politi- nių jėgų vienybę, kuria džiaugsis

kiekvienas savo kraštui laisvės trok- štas ir už ją kovojąs lietuvis!

Mes manome, kad šiomis mintimis ne vien Sąjūdis gyvena, jos yra šiand- dien visoms lietuviškoms grupėms bendros, nes ištikrųjų kovų už laisvę padėtis nėra pavydėtina ir ji gali da- sunkėti.

TIK SUJUNGTOS RANKOS suteiks mums stiprybę tą šventą kovą vesti iki galo ir tikėjime - gražioje ir darnioje vienybėje tų kovų rezultatai bus žymiai našesni!

Nauja banga

Kremliai paspaudus migtuką, pra- sidėjo didžioji komunistų ofenzyva prieš laisvuose kraštuose esančius antikomunistinius veikėjus kaltinant juos "žydų naikinimu".

Tai nauja gaida Maskvos propagan- dinėje ofenzyvoje, kuri randa "pritari- mo" ir talkos žydiškose organizaci- jose. Šioji naujai išvystyta akcija apima visą laisvąjį pasaulį, kurios rėmuose ir mes lietuviams esame pa- liesti. Mums metami "kaltinimai" perduodami brošiūromis, susirinki-

mais ir reikalavimais JAV vyriausy- bei išduoti "nusikaltėlius" (išidė- mėtinas faktas - ne Izraeliui, kuris atstovauja žydus, bet... Rusijai!) į komunistinio "teisingumo" rankas.

Šios akcijos grandyje šiomis die- nomis Rytų Vokietijos (komunistų satelitas) prokuroras išskėlė bylą H. Globkei, kanclerio Dr. Adenauerio patarėjui, kaltinant jį... "žydų naiki- nimu". Byla bus nagrinėjama liepos 8d. sovietų okupuotame rytų Berlyne. Jos "sprendimas", aišku, bus nepalankus Hans Globkei, bandant tuo sukompromituoti nežinančių akyse šį Vakarų Vokietijos pareigūną.

Izraelyje, komunistas advokatas Michael Landau, "įgaliotas" Hanne Levy Hess iš Jeruzalės ir Abraomc Lansman iš Tel Avivo išskėlė bylą.. buvusiam Vakarų Vokietijos krašto apsaugos ministeriui Franz Josef Straussui, kaltinant jį "žydų naikini- mu".

Tai tik du pavyzdžiai vi soje tos akcijos grandyje, o jų jau yra šimtai.

Nesunku suprasti komunistinius tikslus, leidžiant šią Maskvos diri- guojamą ir žydijos talkininkaujamą dūmų uždangą... Komunizmas nori pridengti savuosius darbelius Azijoje, Afrikoje ir kitur, nori laisvojo pa- saulio viešąją opiniją sudominti tais senais, senais įvykiais (jau virš 20 metų praslinko nuo tų kruvinių Hitle- rio laikų, bet juos komunizmas vis iš naujo atgaivina, kad anų laikų bai- sių prisiminimų šešėlyje galėtų vyk dyti savuosius tikslus) ir, jei pavyks, sukompromituoti visą eilę dabar ryž- tingai veikiančių antikomunistų.

Atsiminkime, - visi paliestieji yra ne šiaip sau eiliniai žmogeliai, bet atkaklūs kovotojai su komunizmu. Jų darbai demaskuoja komunizmą -vadi- nasi, - reikia juos likviduoti!

Argi kas gali patikėti (kas žino vi- sų įvykių eigą), kad tok s vysk. Briz- gys, prof. Biržiška ir visi kiti palies tieji lietuviams kada nors prisidėjo prie naikinimo žydų? Ne, niekas nepa- tikės, kas yra susipažinęs su įvykių raida. Bet komunizmui ne tie "žinan- tieji" rūpi, bet masė, kuri nesiorien- - nukelta į 3 puslapi -



Mūsų pasididžiavimas - mūsų jaunimas Tautinių Šokių Šventės vieni iš dalyvių. Stovi iš kairės į dešinę Daina Danilevičiūtė, Milda Sutauskaitė, Aušra Baronaitė ir Birutė Bacevičiūtė. Prikupę (iš kairės) Algir- das Jasaitis, Vytautas Rupinskas, Linas Martis, Juozas Kapačinskas ir Vytas Paškus.

SVEIKINAME TAUTINIŲ ŠOKIŲ Šventės Dalyvius ir Svečius Susirinkus Čikagon!

Karštas 1934 metų liepos mėnuo. Jau antras mėnuo niūriose Karo Kalėjimo bunkeriuose senosios Kauno tvirtovės 6-tame forte buvo kalinami virš 60 karininkų. Anksčiau jų buvo dvigubai daugiau, bet tardymo komisija dalį buvo pripažinusi nekaltais ar mažiau kaltais ir jie buvo paleisti ir savias dalis. Ne visi tos bylos dalyviai buvo laikomi Karo Kalėjime, nes ten nebebuvo vietos. Dalis buvo laikoma savo dalyse namų arešte.

Nors Karo Kalėjimo viršininkas plk. ltn. Z. Talevičius ir jo padėjėjai savo kaliniams labai rūpinosi ir tėvis kai globojo, bet laikui užsitęsęs, karininkai pradėjo nerimauti. Slėgė neiški ateitis. Mat birželio mėn. 7 d. Respublikos Prezidentas buvo iškilmingai įsprendęs prižadėjęs ir pažadą patvirtinęs savo garbės žodžiu, kad jei jie sutiks savo dalinius parvesti atgal į kareivines - nei vienas iš jų ne jokioje formoje, nei jokiam laipsnyje nebus baudžiamas.

Garbės žodis jau buvo sulaužytas aukštesniųjų vadų atžvilgiu - Vyriausio Štabo Viršininkas Gen. ltn. P. Kubiliūnas, Kavalerijos Viršininkas ir drauge Gusarų pulko vadas gen. št. plk. ltn. J. Bačkus ir Aviacijos Štabo Viršininkas gen. št. plk. ltn. J. Narakas įpatingojo Teismo jau buvo nu-teisti mirtimi, bet Respublikos Prezidentas tą bausmę jiems pakeitė kalėjimu. Buvo nuomonių, kad ir kaliniai karininkai gali susilaukti tokio pat likimo. Karininkai buvo tardyti tik paviršutiniškai, dėl formos. Atrodė, kad tardymo komisija sėmėsi žinias apie jų veiklą tik iš saugumo policijos organų. Kai kurie karininkai dar kalinimo pradžioje buvo padavę raportus komandos keliu Kariuomenės Teismo Prokurorui, kuriuose jie skundėsi, kad jiems netaikoma Lietu vos Respublikos Konstitucija. Pagal konstitucijos dėsnius suimtam piliečiui turėjo būti patiekta kaltinimas laike 24 valandų. Į savo raportus jie jokio atsakymo negavo ir dabar, pralinkus mėnesiui nuo suėmimo dienos, jokie kaltinimai nebuvo nei vienam suimtam patiekti.

Liepos 9 d. suimtieji karininkai, kad pagreitintų savo bylą eigą, nutarė paskelbti bado streiką. Kitą rytą virtuvės personalui atnešus pusryčius, jų niekas nepalietė. Apie tai sužinojęs plk. ltn. Talevičius atėjo į kalinių patalpas ir prabilo:

- Man pranešė, kad tamstos nevalgotė pusryčių. Prašau paaiškinti kodėl?

Jam atsakė: antras mėnuo esame kalinami nepateikiant mums kaltinimų. Prašome daryti žygį, kad arba mums būtų patiekti kaltinimai, arba mes būtume paleisti iš kalėjimo.

Plk. ltn. Talevičius pažadėjo apie tai tuojau pranešti savo vadovybei. Pietus irgi buvo atnešti, bet ir juos virtuvės personalas išsinešė atgal nepaliestus.

Jau buvo sakėta, kad plk. ltn. Talevičius labai riteriškai elgėsi su areštuotais karininkais. Dienos metu neuždarydavo durų į kalėjimo kiemą todėl karininkai naudodamiesi geru oru, visą dieną praleisdavo skurdžia ne akn enimis gristame ir spygliuotų vielų tvora aptvertame kieme.

Kitame to bunkerio gale buvo areštuoti kareivių patalpos, bet jos buvo atitvertos aukšta ir nepermatoma lentų tvora.

Tą bado streiko dieną karininkai, vaikšti nedami pusiau išsirengę savokios, pastebėjo neprašytą Karo kalėjime įėjimą. Areštuotieji kareiviai sąryškos buvo išvedami iš jų patalpų kiemo irnuvesti užorto pylimų. Karo kalėjimo kadro karininkai užsidėjo išsinešus uniformas, prisikabino kardus. Į kareivių kiemą atžygiavo 2-ojo pėst. pulko kapit. V. Strimavičiaus vadovaujama kareivių kuopa. Po to į kareivių kiemą pradėjo rikiuotis Kauno įgulos dalių vadai ir vyr. Štabo skyrių viršininkai.

Areštuotieji karininkai speliodarė stebėjo šiuos vaizdus. Tie reiškiniai rodė greitą jų likimo išsprendimą. Ir neapsiriko. Karo kalėjimo majoras Asevičius, atbėgęs į karininkų kiemą, pasirašė skubiai suėsti į kanoną ir apsirėngti. Pats vėl išbėgo. Po kelių minučių majoras Asevičius sugrįžo jau su sąrašu rankoje, iš kurio perskaitė: "2-ojo pėst. pulko jaun. ltn. VALERIJOS ŠIMKUS, jaun. ltn. IGNAS TAUNYS eiti su manimi!"

Ir nusivedė juos į kareivių kiemą. Netrukus iš to kiemo pasigirdo aiškios komandos: "Ramiai! Ginklu gerbi!... ir po neilgos pertraukos... "Žemėn!"

Karininkai nusprendė - DEGRADACIJAI...

Neužilgo vėl atėjo maj. Asevičius ir išsukė 5 p. p. kapitonus KRIKŠČIŪNĄ, SKARŽINSKĄ ir ltn. RAŠ-

DEGRADAVIMAS

Gausybei atsiradusių atsiminimų patikslinimui

ČIŪ. Areštuotiems pasidarė aišku, kad 1) degraduojami ne visi, nes ne visi jų dalių karininkai buvo šaukiami, 2) degradavimas vykdomas mažomis grupėmis, tartum bijomasi visus iš karto išrikiuoti ir visiems drauge atlikti tą liūdną ceremoniją, 3) degraduotieji negražinami į karininkų patalpas, bet talpinami ištuštintose kareivių patalpose.

Po pėstininkų sekė Gusarų pulko majoras S. PUODŽIUS, ltn. P. TYRULIS, ltn. J. KURKLIETIS. O po jų Karo Aviacijos majorai J. PYRAGIUS, J. ŠPOKEVIČIUS, kapitonai - J. VILIUS, ltn. S. MOCKŪNAS, ltn. SKURASKAS, ltn. A. STANKEVIČIUS. Toliau sekė technikos dalių Štabo Viršininkas plk. ltn. inž. GRAŽULIS, majoras inž. PEKŪNAS, kapitonas PEČIUKAITIS, ltn. UŽEMECAS. Atėjo eilė šarvuotiniams: kapt. J. IVANAUSKAS, kapt. PETRUSKEVIČIUS ir jaun. ltn. A. RIMAS. Ir pats paskutinis visai vienas buvo degraduotas Ulonų pulko majoras J. MATULEVIČIUS, kuris tą pačią metų kovą, būdamas iš stovinio Alytų jo pulko prikandiruotas prie Kariuomenės Intendantūros Kaune.

Pati degradavimo ceremonija buvo atlikta šitaip: atvestąjį į kareivių kiemą karininkų grupę rikiaavo prieš stalą už kurio ties viduriu stovėjo plk. Čaplikas, pavaduojąs garbingą karį įpatingosios Tardymo Komisijos pirmininką gen. Tamašauskį nepanorėjusi vadovauti šiai negarbingai operacijai. Iš stalo galų stovėjo Kariuomenės Teismo Prokuroro padėjėjas plk. ltn. Rudaninas ir Kauno Kon endantūros kapit. Kaufmanas. Už jų pusrėčiu stovėjo žiūrovai - aukštieji karininkai. Už degraduojamųjų buvo išrikiuota kareivių kuopa. Kiekvienai atvestai grupei plk. Čaplikas pareiškėdavo:

- Nors jūs iš Respublikos prezidento garbės žodį išgavote prievarta, tačiau jis to žodžio laikosi. Todėl atleidžiu jus nuo teismo atsakomybės. Skaitau Respublikos prezidento amnestijos aktą.

Kap. Strimavičius kon anduoja: "Kuopa ramiai! Ginklu gerbi! Pulk. Čaplikas skaito: "Pasirėmęs Lietuvos Respublikos konstitucija ir 1934 metų birželio 9 dienos Ministerių Kabineto nutarimu atleidžiu 1934 m. birželio mėn. 7 d. įvykių dalyvius nuo teismo atsakomybės." Pasirašė A. Smetona, Respb. prezidentas.

Pulk. Čaplikas tęsia toliau: "Bet nutarta jus bausti drausmės būdu-degraduojant į eilinius, paleidžiant į atsargą ir išstremiant išKauno į kilimo vietas."

Taikos metu karininkų drausmės būdu negalima degraduoti, bet šiuo atveju Ministerių Kabinetas priėmė atskirą įstatymą 1934m. birželio 9d. kuriuo Resp. prezidentui suteikė teisę birželio 7d. įvykių dalyvius karininkus degraduoti į eilinius. Pulk. Čaplikas tęsia toliau: "Pasirėmęs liepos mėn. 9-tos dienos aktu Nr. 534, einant 1934 metų liepos mėn. 9d amnestijos įstatymo 12 Karo įstatų XXII kn. 192 str. pažeminti ir eilinius (seka pavardės)su pasekmėmis kar. ist. XXII kn. 42, 42¹ + 43 str. ir paleidžiu iš karo tarnybos į atsargą! Pasirašė A. Smetona, Respublikos prezidentas, Gen. Šniukšta, KA Ministeris (cituota iš degraduoto karininko tarnybos lapo).

Degraduotieji įgijo atsargos eilinių pareigas, negavo jokios kompensacijos už išstarnautą laiką, taip pat nustojo teisių į pensiją, neskaitant kitų mažesnių pasekmių.

Perskaitęs šį aktą plk. Čaplikas išsako kapit. Kaufmanui: "Įvykdyti bausmę!"

Kapit. Kaufmanas, baltu kaip drobė veidu, prakaitu išmušta kakta, priėjęs prie degraduojamųjų nuima nuo kepurėlių karininkų dirželius, iš antpečių išlupa žvaigžduotes. Tą visą grobį sudėdamas gražiomis krūvelėmis valdišku pedantiškumu ant stalo net aukštesniųjų karininkų didesnes žvaigžduotes sudėjo atskirai nuo mažesniųjų. Įpatinai vargo su žemesniųjų karininkų žvaigžduotėmis, nes jos buvo su aštriais kampais, kurie subadė jo pirštus ir jo baltos pirštinės buvo kruvinos.

Šios scenos stebėti prievarta atsiųsti aukštieji karininkai jautėsi labai nemaloniam. Žvaigždučių išlupinėjimo metu jie visi arba žiūrėjo į žemę, arba ieškojo kaž ko padangėse. Tik vienas Kauno Karo Komendantas plk. Saladzius visą laiką plačiai šypojojantis ir džiaugsmo kupinomis akimis žiūrėjo kiekvienam degraduotajam į akis. Atrodė, lyg jis peryvena džiaugsmingiausią savo gyvenime dieną...

Ir niekam, -nė baudžiamiesiems, nė baudėjams, nė šių liūdnų iškilimų stebėtojams neatėjo į galvą mintis, kad šią liepos mėn. 10-tos dienos gražią popietę niūrus Karo kalėjimo kieme degraduojama netik karininkų grupė, bet suduodamas sunkiai pakeliamas smūgis kariuomenei ir visai Lietuvai. Nes Respublikos prezidentas sulaužė savo garbės žodį netik bausmės atžvilgiu, bet ir pažadą, - vieton savo svainio J. Tubelio Ministeriu Pirmininku paskirti kitą asmenį. Tuo parodydamas, kad jam šeimos gerovė stovi aukščiau už valstybės interesus. Vėliau, išskeldamas į aukščiausių kariuomenės postą savo kitą giminaitį, vėl tą patvirtino.

VEIDMAINIŠKIAUSI VEIDMAINIAI

Rašo: J. Kadagys

Birželio pradžioje Irane (Persijoje) vyko kruvinos riaušės, pareikalausios net virš 100 žmonių gyvybių. Riaušės, prieš šacho vykdomą žemės reformą, sukėlė didieji krašto žemvaldžiai, remiami, nors skanbina paradoksiškai, vietos komunistai...

Dabartinis Irano šachas M. R. Pahlevi yra modernių pažiūrų valdovas, didelis socialinių ir politinių reformų šalininkas ir jų vykdytojas. Kai jis prieš porą metų pradėjo dalinti savo dvarų žemes juose dirbantiems ir kitiems bežemiams, jo populiarumas neturtingųjų sluogsnuose pradėjo nepaprastai kilti. Krašto liaudies jėgos, remiamos, nors skanbina paradoksiškai, vietos komunistams, nes toms savo reformomis šachas išmušė patį svariausią argumentą iš komunistų rankų. Jie nebegalėjo vilioti liaudies veidmainingai žadėdami išdalinti žemę beturčiams.

Reikia atsiminti, kad kiekviena radikali reforma visada turi netik savo šalininkus, bet apščiai ir aršių priešų. Lygiai taip atsitiko ir su šacho reforma. Pradžioje, kai jis dalino tik savo dvarų žemes, tai, be komunistų, turėjo priešų dar nebuvo taip daug. Į visa tai šnairinis žiūrėjo tik didieji žemės savininkai. Mat jie jautė, kad pradėjus vykdyti krašte tokias reformas, neišvengiamai atėsi ir jiems eilė, kad ir jie turės atiduoti savo milžiniškus plotus tiems, kurie nuo amžių juos laisto savo prakaitu ir, išskyrus puslėtų rankų ir kelių skudurų, nieko daugiau neturi.

Kas keičiausia, kad jau pačioje pradžioje prieš šią reformą išėjo griežton opozicijon... komunistai!

Maska senai tiesia savo rankas į šį nafta turtingą kraštą. Tuoj po antrojo pasaulinio karo jie ten jau buvo įsteigę net komunistinę Azerbeidžano provinciją. Tačiau staigiu ir gerai paruoštu Irano centrines vyriausybės žygiu, ta kon unistų valdoma provincija buvo likviduota. Bet krašto komunistai ir Maskva ir toliau nesiliauja dirbusi Iranui pragaistingą darbą ir visomis priemonėmis sunkina Irano valdžios pastangas gerinti krašto ekonominę ir socialinę padėtį.

Dabar, komunistams atvirai išėjus prieš šach vykdomą reformą, susidarė atvirai keista padėtis: komunistai, pasirodo, kovojo ne dėl va dinamos "liaudies gerovės", bet tik

stabdo kultūrinį tautų progresą, naikina priekščionišką kultūrą ir viską kas jos sukurtą ir sąmoningai vykdo tautų genocidą.

Jie veidmainingai apgaudinėja liaudį ir vilioja ypač tuos, kurie neturi kar prarasti, žadėdami jiems net tik lygų turtų padalinimą ir visokeriopą socialinę globą, bet su visokiomis laisvėmis ir teisėmis. Kol jie paina valdžią, žemdirbiams žada žemę, darbininkams aukštus atlyginimus ir gerus darbus, pigius butus, nemokamą mokslą ir t. t. Žodžiu, kad patraukti į savo pusę naivuosius žada viską, kas tik žadėti galima. Pagaliau, ko jiems nežadėti, kai jie iš anksto puikiai žino, kad jų pažadų niekad nereikės tęsėti.

Sovietų Sąjungos gyventojų didelę daugumą sudaro žemdirbiai. Jų atlyginimai ir gyvenimo sąlygos yra daugiau negu skurdžios. Komunistai pas save viduje veik per pusimčių metų nesugebėjo išspręsti žemės ūkio, maisto, aprangos, butų problemos... O tik paklauskite komunistų radijo, jų propagandos! Paskaitykite jų spaudą! Tai tiesiogiusisardis išpūdis kad jie jau senai yra sukūrę žemėje rojų, kokio net ir Adonas ir Ieva galėtų jiems pavydėti.

Atsiminkime, kad kiekvienas partijos narys, pradėdamas sargu ir baigiant ministeriu, partijos yra įpareigotas girti komunistinę santvarką. Girtis, meiluoti apie jų pasiektus laimėjimus ir - šmeižti kitus. Tos komunistų "dorybės" yra būtinios kiekvienam komunistui ir jų pakalikui.

Kartais sunku patikėti, koks yra naivus pasaulis! Komunistai giriiasi pasiekę didžiausią gerovę! Pas juos visko yra, viskas puikiausiai sutvarkyta, visos problemos išspręstos! Bet tu "gerovių" nerodo laisvam pasauliui, atsitverė mūro ir spygliuotų tvorų sienomis (mat viso to nėra tėra tik melas), bet... yra laisvam pasauliui tiek naivių žmonių, kurie tom pasakom tiki...

Su dideliu liūdesiu reikia konstatuoti faktą, kad ir didžioji pasaulio galybė - JAV eina slidžiu Maskvai pataikavimo keliu, vieton energingai ginus pasauli nuo slenkančios melo ir vergijos imperijos, kuri diena iš dienos vis sugeba pa sigrobtį vieną po kitos laisvas tautas...

Naivus yra šių dienų pasaulis...



no. Toliau tauta buvo maitinama vien "tautos vado" garbinimo propaganda ir pradėjo riedėti ultimatumų priėmimo keliu į visišką ir negarbingą Nepriklausomybės praradimą... be jokio pasipriešinimo.

Paskutiniam degraduotam majorui MATULEVIČIUI įžengus į kazeriną, kapitonas Ivanauskas davęs ženklą visiems susiburti apie jį, stipriu tenoru užtraukė Lietuvos Himną. Visi pritarė pakilia nuotaika. Galingai skambėjo šis pažemintų idealistų giedojimas. Vyrai turėjo gerus balsus, o Ivanauskas be karinės tarnybos dar buvo Lietuvos Operos solistas.

Nežinia kaip jautėsi Himną girdėdami baudėjai ir žiūrovai. Degraduojamieji šį neužsitarnautą pažeminimą pakėlė vyriškai. Jokių incidentų tos bausmės metu neįvyko. Tik 5 p. p. ltn. J. Raščius, kuris 6 metus išbuvo prezidentūros rūmų komendanto pareigose, paklausė plk. Čapliką: "Ponas pulkininke, neesu birželio mėn. 7 dienos įvykių dalyvis. Tai už ką esu baudžiamas?"

Šis jam atsakė: "Tamsta esi baudžiamas už tautos vado šeimos šmė žimą."

Tenka pridurti, kad ltn. Raščius suėmė ir atvežė į Karo kalėjimą tik porą dienų prieš degradaciją.

Iš kalėjimo kiemo išėjus žiūrovams, išžygiavus kuopai, į kazematą atėjo labai susijaudinęs plk. ltn. Z. Talevičius. Atsisojto padėtyje ramiai prieš degraduotuosius, pridėjo ranką prie kepurės ir tarė:

"Ponai karininkai (šiuo žodžius tarė labai pabrėžtinai), nežinau ar reikšti jums užuojautą ar pasveikinti su pajauėjimu laipsniuose?"

Visi choru atsiliepė - "Su pajauėjimu, ponas pulkininke!"

"O visgi aš reiškiu giliausią užuojautą, - pasakė plk. Talevičius, - nesitikėjau, kad su jumis bus taip pasi elgtas."

Toliau jis pridūrė: "Tuojau grįžkite į savo patalpas, aš įsakiau pašildyti jūsų pietus, o rytą būsite išvežti į savo dalis."

Šviežiai iškepti eiliniai grįžo į savo senas patalpas, bet nedegraduotų kalinimo draugų neberado. Pasirodė, kad jie buvo išrikiuoti kieme. Plk. Čaplikas perskaitė jiems Resp. prezidento aktą, kuriuo jie buvo paleidžiami į atsargą. Vieni "jiems patie ms prašant", o kiti drausmės būdu, su išpėjimu, kad pirmuoju traukiniu apleistų Kauną.

Degraduotiems sekančią dieną, - liepos 11, atsiųstieji iš dalių palydovai po du puskarininkus kiekvienam išvežiojo į savo dalis. Kur jie gavo kareivių atsargos knygtutes. Tų pačių puskarininkų buvo nulydėti traukiniais iki savo kilimo apskričių komendantūrų ir ten vietos komendantų perduoti tolimesnei "globali" saugumo policijai. Policija iš kiekvieno paėmė du raštiškus pasižadėjimus. Vieną, kad nepasisalins iš gyvenamos vietos, o kitą, kad niekam ir niekad nepasakos, kad tautos vadas sulaužė jiems duotą žodį... Tada juos išleido į tėviškes.

Ne visiems buvo lemta pasiekti savo tėviškes. Tik prieš 8 mėnesius baigęs Karo Mokyklą 2 p. p. energingas j. leitn. I. TAUNYS, puskarininkų parvartys iš savo pulko, nuėjo į Radvilų atsiskaitytą, nesuvaldęs širdgėlos, pasakė, kad Respublikos prezidentas nesilaikė savo žodžio... Nugdė kapitonas Strimavičius ir paskundė. Tas, neprivažiavęs tėviškės, buvo gražintas į Kauną ir atiduotas Karo Lauko Teismui, pulk. Brazilevičiaus vadovaujama, teisti. Šis be jokio skrupulų tai jaunuolių nutėisė sušaudyti!... Prezidentas sprendimą pakeitė kalėjimu. I. Taunys buvo išlaikytas keletą metų Sunkiųjų Darbų Kalėjime. Šioje byloje buvo pažeisti pagrindiniai teisės ir moralės dėsniai, nes skundikas kapitonas Strimavičius buvo paskirtas teisėju!

Jis sedėjo šalia plk. Brazilevičiaus teismo posėdžių metu, teisiant Taunį.

Kaikuriems šių įvykių dalyviams neilgai teko džiaugtis laisve. Valdžia ir Saugumo Departamentas buvo tos nuomonės, kad saugiau laikyti už grobų. Todėl tuojau po paleidimo iškariuomenės ligi pat Nepriklausomybės praradimo, žymi dalis tų vyrų buvo nuolatos tardomi, kratomi, kalinami ir kaip lauko teismų, taip ir adminis tracijos organų saivališkai baudžiami.

Jų likimas buvo labai įvairus, daugumai tragiškas, bet nei vienas iš 22 degraduotųjų, nė iš 46 paleistųjų į atsargą su laipsniais, nenulenkė galvos okupantams.

- Birželininkas -



LAISVOJI LIETUVA

FREE LITHUANIA

911 West 32 St. CHICAGO 8, Ill. Tel: FR 6-5416

Entered as Second-Class matter at the post office at Chicago, Ill.,
Published bi-weekly on Thursdays
by LITHUANIAN REGENERATION
ASSOCIATION

Leidžia Lietuvos Atgimimo Sąjūdis
Igalotas leidejas - V. Kačinskas

Redaktorius - A. J. KAULENAS

Redakcinė Kolegija: V. Kačinskas, B. Navickienė
ir K. Radvila.

GARBES LEIDĖJAI: J. Bagdanavičius, St.
Jakubickas, dr. K. Liutkus, Br. Maciulis, dr. V. Misiulis,
L. Virbickas

Prenumerata metams \$ 5.
Subscription per year \$ 5

Atakiras numeris 20 c.
20 c. per copy

LIEPOS KETVIRTOJI

J. MIŠKINIS

Liepos 4 dieną Jungtinės Amerikos Valstybės atžymės 187 metų savito ir laisvo gyvenimo sukaktį. Amerikiečiai šią dieną vadina Independence Day. Tai 1776 metų liepos 4 dienos prisiminimas, kada amerikiečių kontinentalinis kongresas paskelbė Philadelphia mieste nepriklausomybės aktą, kuriuo užakcentavo gyventojų pilietines laisves.

JAV, kurios kaip nunokęs vaisius nukrito nuo britų kolonijų medžio, savo nepriklausomybės aktu ne tiek manifestavo tautinę valstybę, kiek laisvųjų principą. Kaip ir paprastai būna gyvenime, šį laisvės dokumentą amerikiečiai, kaip ir mes 1918 metais, turėjo aplaistyti savo vaikų krauju. Amerikiečių kova už savo laisvę yra kupina gražiausių jausmų, tauraus pasišventimo ir ryžto ją pasiekti. Jų paskelbtos kilnios laisvės idėjos patraukė ne vieną ir Europos didžiųjų stoti į amerikiečių laisvės kovotojų eiles.

LAISVĖS IDĖJA

Kova dėl laisvės turi tiek pat amžiaus, kaip žmonija. Ji siekia žilų žiliausių senovę ir dėl jos buvo pralietas upeliai kraujo, pakelta kalnai var-

gų ir kančių. Ir nestebėtina, -laisvė yra pati didžiausia visų vertybių vertybė. Ją neįmanoma matuoti materialiais vertybių matais, nes laisvė yra idėja, tarnaujanti žmogaus kūno ir sielos gerumui. Ir kol laisvės siekiančios tautos bus persiėmusios laisvės idėja, tol visada bus galima turėti vilčių, kad anksčiau ar vėliau laisvė bus pasiekta.

LAISVĖS SUPRATIMAS

Šiandien JAV žavi visą pasaulį savo žemės didingumu, didžiųjų idėjų gausumu ir tikrosios laisvės supratimu. Iš Amerikos ir mes lietuviai galėtume daug ir labai daug ko pasimokyti, ypač demokratines santvarkas. Laisvės ir taikos palaima leidžia šios valstybės piliečiams dirbti didelį kūrybinį darbą, kurio šviesos pasiekia tolimiausius pasaulio kampelius.

JAV turi didžiausius ekonominius išteklius, gali gyventi visiškai nepriklausomai nuo kitų valstybių. Šiandien mažiausios savo kraštui skriaudos, galėtų visiškai izoliuotai nuo kitų valstybių ir gyventi vien sau gyvenimą. Tačiau ši tauri valstybė nėra savanaudė ir jai, kaip visada, taip ir

Nauja banga

Tąsa iš 1 puslapio

tuodama padėtyje ir girdėdama tokius bausius kaltinimus, gali nusisukti nuo jų varomos antikomunistinės akcijos ir jiems nebetikėti.

Dabar pažiūrėkime kas dedasi už geležinės uždangos, pačioje Rusijoje. Šiuo metu Kremlius išvystė didelę akciją kovai prieš "spekulantus". Matyti ekonominė padėtis yra tiek pašlijusi, kad reikia gelbėtis ir surasti atgailos ožius, kad tik nebūtų dėl to kalta "visą žinant ir išmintingoji komunistų partija".

"Spekulantų" teismai vyksta visoje rusų imperijoje - Europos ir Azijos srityse. Teisiama grupėmis, kaltinamieji visada prisipažįsta, taip kaip ir dera geroje socialistinėje sistemoje, gaudami ilgalaikes kalėjimų ir koncentracijos stovyklų baudas ir nekurie nubaudžiami mirtimi.

Tokių spekuliantų, nubaustų mirties bausme, iki šiol oficialiai paskelbta, yra virš 140 asmenų. Jų tarpe mes randame net 83 žydus! Tai, palyginus, didelis procentas. Atrodo, ateina tas laikas, kad žydai pradėtų verkšlenti, jog sovietijoje vyksta antisemitinė akcija... Žydų naikinimas.

Kas atspės ką galvoja komunistams tuo keliu naikinamas žydus, -artai ištikrųjų yra antisemitinė ir sąmoninga banga, ar... paprastas sutapi-



šiandien rūpi ir kitų kraštų gerovė. Daugeliui valstybių padeda ekonomikai, o tuoj po karopadėjo atsistatyti iš karinių grūvėlių ne vienai Europos tautai, kuri šiandien džiaugiasi ekonomine gerove.

Mums lietuviams malonu, kad JAV vyrišybė ir didieji politikai ne tik užjaučia pavergtą Lietuvą, bet ir patikina, kad lietuvių tauta atgaus savo prarastą laisvę ir nepriklausomybę. Mes kartu esame dėkingi, kad šioje laisvės šalyje radome sau ramią užuovėją, kurioje galime tęsti kovą dėl savo Tėvų Žemės laisvės!

mas, žinant žydų pamėgimą greitai pralobti kitų sąskaiton.

Taip, mes žinome ką reiškia komunisto "teismai", bet kartu žinom ir tai, kad žydai sudaro tą grupę, kuri nėra linkusi sunkesniai darbu, o sąlygos tame žemės rojuje spekuliacijai yra puikiausios! Visko trūks-

ta, nedatekliai didžiausi už tai ir bujoja spekuliacija.

Ir jeigu paimsime iki šiol žydijos vartotą mastą (jei nuskriaustas žydas - visai nesvarbu ar jis kaltas ar ne -tai yra jau antisemitizmas!), atrodė būtų pats laikas pasaulinei žydijai pradėti pūsti trimitus ne prieš senai mirusį nacizmą ir Hitlerį, bet stoti atkalkon kovon prieš žydus naikinantį komunizmą... (a. b.)



VALDAS KAČINSKAS,

"Laisvosios Lietuvos" Igaloto Leidėjo Vinco Kačinsko sūnus, šiomis dienomis baigė Thomas Kelly High School ir nuo rudens pradeda studijas University of Illinois, imdamas mechaninę techniką. Geriausi mūsų linkėjimai lietuviškam atžalynui - sėkmės!

**Dr. Domas Giedraitis klausia :
Ar kaltas lietuvis daktaras ?**

Turbūt mažai kas teprieštaraus, kad daktaro (gydytojo) uždavinys yra pats svarbiausias atskiro žmogaus ir visos žmonijos istorijoje. Juk daktaras gelbėja žmogų nuo fizinių ir dvasinių kančių (Beje, apskaičiuojama, kad apie 8 milijonai amerikiečių negaluoja dvasiniai!). Daktaras gelbėja žmogų nuo mirties. Tai kas gi svarbiau begali būti. Nebent pomirtinis gyvenimas ir jo paruošėjai -įvairių tikybų dvasininkai.

Bet gi Amerikoje daktaro darbas ir jo asmuo yra ypatingoje padėtyje, kuri žymiai skiriasi nuo daktarų padėties Europoje ir kituose kraštuose Amerikoje daktaras turi minias nuosirdžiausių gerbėjų ir paklusniausių pacientų. Bet gi, kita vertus, Amerikos daktaras susilaukia stačiai audringų priekaištų ir toli siekiančios kritikos.

Apskaičiuojama, kad Amerikoje yra (drauge su Kanada) apie 300 lietuvių daktarų. Suprantama, kad lietuvių daktarai susilaukia tos pačios pagarbos ir tų pačių priekaištų, kaip ir visi kiti Amerikos daktarai. Bet gi Amerikos lietuvių visuomenė bando statyti lietuviams daktarams dar specialius reikalavimus. Reikalavimus Lietuvos laisvės ir lietuvių kultūros srityje. Kaip tik čia atsiranda užmetimų ir nesupratimų, kurie ne tiek žalingi daktarams, kiek pačiam lietuviškam reikalui.

Laisvosios Lietuvos vadovai yra susirūpinę tuo reikalu ir įgalioja šias eilutes rašančių prašyti Dr. Domo Giedraičio nuomonės tais aktualiais klausimais.

Pasirinkdami Dr. Giedraitį, atrodo, jie nesuklydo. Dr. Giedraitis yra ir geras lietuvis ir geras daktaras, garsėjęs savo sėkmingu gydymu Amerikos nelietuviškos visuomenės tarpe. (Nelietuviškos, nes gyvena Elgin, kur lietuviškų pacientų kaip ir nėra).

Dr. DOMAS GIEDRAITIS gimė ir medicinos mokslus išėjo nepriklausomoje Lietuvoje. Jis dirbo vaikų infekcijoje ligoninėje ir buvo paskirtas "Lopšelio" vedėju. Dėl karo aplinkybių atsiradęs Austrijoje, - Dr. Gied-

raitis dirbo Graco vaikų klinikoje (ortopedijos skyriuje) ir vėliau buvo paskirtas į vaikų sanatoriją (kaulų skyrių) Stolz Alpeše.

Karui pasibaigus Dr. Giedraitis buvo UNRRA vyr. gydytojas Kufsteine, o vėliau dirbo kaip daktaras įvairiuose tremtinių stovyklose Vokietijoje. Iš Vokietijos nuvyko į Kolumbiją, kur turėjo privačią praktiką. Atvykęs į JAV atliko internship Cook County ligoninėje ir vėliau išlaikė daktarams nustatytus valstybinius egzaminus. Penkis metus dirbo Illinois valstybinėje ligoninėje Elgine, kaip krūtinės lastelės ligų (plaučių ir kt) gydytojas.

Nuo 1960 metų Dr. Giedraitis dirba minėtoje ligoninėje tik dalį laiko, kaip konsultantas. Jo svarbiausias

Dr. Kazys Sruoga



darbas nuo 1960 metų - privati praktika South Elgin mieste.

Dr. D. Giedraitis buvo priimtas į "College of Chest Physicians" narius gi vėliau, išlaikęs reikalingus egzaminus, gavo "Fellowship" laipsnį, kas reiškia pripažinimą tos srities specialistu. Diplomas įteiktas Dr. Giedraičiui laike daktarų konvencijos Atlantic City.



Dr. DOMAS GIEDRAITIS

- Kiek yra pagrįstas tvirtinimas, kad Amerikos daktarai ne tiek rūpinasi žmonių gydymu, kiek savo pajamomis, tuo būdu skriausdami ligonius ir pasidarydami "riebiausia" žmonių kalse Amerikoje, - pirmiausia pateikiu Dr. Giedraičiui šį labai mandagų klausimą.

- Labai gerai, kad Laisvoji Lietuva nusprendė tą klausimą objektyviau patyrinėti. Iki šiol Amerikos lietuvių spaudoje teko pastebėti arba daktarus labai giriančius arba labai smerkiančius straipsnius. Aišku, kad tokiais straipsniais sunku pasiekti objektyvios tiesos. Priešingai: galima sukelti dar daugiau blogų jausmų ir vienoje ir kitoje pusėje. Jaučiu, kad ir man gali to objektyvumo pristigti. Bet gi "Laisvoji Lietuva" man garantavo, kad ji duos pakankamai vietos ir kitokioms nuomonėms tuo klausimu pareikšti.

- Dėl man užduoto klausimo, -tęsė toliau Dr. Giedraitis, - galiu tik nurodyti šias aplinkybes. Amerikoje dolerius labai "skaičiuoja" visi. Net ir tokie idealistai žmonės, kaip įvairių tikybų dvasininkai negali atsistiekiuoti nuo dolerio "skaičiavimo". Neminėsiu kitų profesijų, -apie jas visi žino ir niekas už tai jų nepekia, -priešingai - stengiasi pamegdžioti! Tai kodėl daktarai turėtų ar galėtų būti kitoniški. Man rodos tuo klausimu nebėra prasmės daugiau "filosofuoti".

- Bet gi yra rimtesnė medalio pusė, -sako Dr. Giedraitis. Kiekvienai profesijai reikia pasiruošti -išeiti teoriją ir atlikti praktiką. Tik tada tu gausi teisę ir progą pradėti savo darbą, galėsi dirbti ir uždirbti. Kokios yra išsimokslinimo ir kitokios pasiruošimo išlaidos kitose profesijose - ne mano reikalas tyrinėti. Bet štai 1962 metų vasario mėn. laidoje "Medical Economics" nurodo, kad vieno General Practitioner (lietuviškai sakant - bendrai praktikuojančio gydytojo) išmokslinimas ir paruošimas atseina \$ 47.000, o vieno specialisto net \$ 67.000. To negalima užmiršti. O kiek kainuoja vadinamo kabineto įrengimas? Kiek brangių-moderniškų aparatų ir instrumentų turi

kiekvienas bepraktikuojantis gydytojas nusipirkti pirmiau, negu jis gaus pirmą savo pacientą. Tatai gali sudaryti, labai kukliai skaičiuojant, apie \$ 10.000 papildomų dolerių. Ne visi gerai išvaizduoja kiek gydytojui kainuoja įvairūs draudimai. Turiau galvoje ne jo asmenišką gyvybės ar sveikatos draudimus. Tokius ar parašius draudimus visos profesijos turi. Bet gydytojui būtina reikalingi draudimai dėl pasitaikančių gydymo klaidų ar nepasisekimų. Amerikoje labai madoje tokiais atvejais gydytoją traukti į teismą. Yra net tos srities advokatai, kuriems kartais pasiseka už tikrą ar tik už tariamą gydytojo klaidą, tą gydytoją plikiai "nuskusti". Yra tokių pacientų, kurie eidami pas gydytoją ne tiek žiūri jo sugebėjimą, kiek jo turimų draudimų...

- Tai tiek apie daktarų išlaidas, -daug dalykų dar nepaminiėjau. Užteks ir to, - nusišypsojo Dr. Giedraitis, -bet yra šiek tiek fantazijos ir apie gydytojo pajamų didį. Žinoma, aš nesirengiu čia atskleisti kokias nors paslaptis. Pasakysiu tik tai, ką skaičiau jau mano minėtame žurnale. Ten rašoma, kad buvo ištirtos 140 daktarų pirmųjų ir antrųjų praktikos metų pajamos, netto, tai yra atskaičius visas išlaidas (Tie daktarai pradėjo praktiką 1950 metais). Taigi, per pirmuosius praktikos metus vienas daktaras vidutiniškai turėjo \$ 9.003 netto pajamų, o per antrus jau \$16.229. Toliau rašoma, kad jau 1959 m. 31% JAV daktarų uždirbo netto \$28.000 ir daugiau, 22% uždirbo netto \$32.000 ir daugiau ir 4% po \$50.000 ir daugiau. Tokie yra statistikos duomenys ir nuo bet kurių aiškinimų čia verta susilaikyti, -tarė daktaras Giedraitis, - spręskite patys.

- Bet, Daktare, kaip suprasti tuos kritikus, kurie tvirtina, kad daktarai nori, kad būtų mažiau gydytojų JAV ir, kad tuo būdu dabartiniai gydytojai daugiau uždirbtų? -vėl patiekiau garbandų klausimą.

Dr. Giedraitis nesusiraukė. Jis pradėjo šitaip:
(BUS DAUGIAU)

ŽIBURYS ŠVIEČIA IR PRO ŪKANAS

Ne tik mūsų, bet ir kitų tautų me no kūrėjams šiais laikais dažnai prieš akis stoja pagunda - susižavėti ir pasiduoti internacionaliniams viliojimams. Taip daugelis mėgina iškilti į pasaulinę rinką, taip sakant, "išplaukti į plačiuosius vandenis", nusikratant tautinių atributų, nes jie, esą, siaurina kūrėjo darbų erdvę, riboja jo polėkius ir tt. Ypač kino aktorių tarpe (Hollywood) išgalvėję internacionalizmo tendencijos, o tuo "gryno meno" vardu eina sykiu ir pataikavimas komunistinėm idėjom.

Dailininkai, įsitikinę abstraktizmu irgi visiškai išsivėlka iš tautinio kevalo ir darosi "tarptautiški" - tuo būdu, gal būt, greičiau į garbę iškildami ir pelno susižvejojami.

Ir pas mus vis protarpiais pasigirsta balsų, kad patriotiniai dalykai jau nusibodę, tautinės temos ir formos išsemtos ir - reikia jų vengti. Bet tai yra tik naivaus nesubrendimo pažiūra, nors ji labai patinka tiems, kurie geidžia nenatūraliai greitai pasiekti laimėjimų.

Mūsų gilūs mąstytojas Vydūnas savo filosofinėje sistemoje aiškiai pabrėžė, kad tik per savo tautą, jos kultūrą, jos kultūrinėmis vertybėmis ugdydamas savo dvasines pajėgas - žmogus išskyla į tikrąsias kūrybos viršūnes. Pirmiausia, pagal Vydūną, žmogus turi išstobulėti pats savyje kaip individualus asmuo, paskui - savo dvasiniu vertumu reikštis per tautą, tada tikrai - jis gali tikėtis būti vertingas ir žmonijos plotėms.

Be abejo, kuris menininkas, nors nemažais gabumais apsigimęs, yra negilios dvasios, o tik - menka egoistinė žmogysta, tai jis nepajėgia jausti savo tautai, savo giminės broliams nuoširdžios meilės nei noro aukoti savo jėgas bei talentą; jis neatjauria savo tautos nelaimių ir negyvena jos rūpesčiais. Tokiam menininkui patriotinė tema, kuri savaime reikalauja išėiti iš egoistinio kiaučio - atrodo blanki, siaura, neįdomi. Bet taurios asmenybės kūrėjas visada gyvai susilieja su savosios tautos kentėjimais ar džiaugsmiais, įsitraukia į jos kovas ir sopulius, ir gyvena jos viltimis. Toks kūrėjas randa savo tautoje aistringai gyvų temų ir spalvingai grakščios išraiškos. Ir jo veikalai pasiekia pačių tikriausių meno aukštybių. Taip jis, ku damas tautinį veikalą, įsirikiuoja į pasaulinių meno kūrėjų tarpą, nes jo kūryba yra nuoširdžiai gyva, jautri ir nemeluota, natūraliai savyje subrandinta.

Tokiu keliu eina jubilatas Vytautas Alantas, pernai atšventęs 60 metų jubilėjų. Jis yra parašęs nemažą novelių, keletą romanų, bet itin yra atsidedęs dramoms žanrui. Lietuvoje, dar laisvės laikais, jo pjesės buvo sėkmingai vaidinamos, o komedija "Buhalterijos klaida" ir pokariu dar nekartą kartojama.

V. Alantas yra vienas iš nedaugelio mūsų rašytojų, kuris ne tik nuosekliai kyla ir tobulėja, bet ir - lieka ištikimas savajai tautai be jokio kon-

Rašo: J. Paužuolis

.....

promisų. Ką jis kuria, jo veikalų gyvybėje plasta tikro lietuvių kraujas.

Jo romanas "Pragaro pošvaistės" kai ką ir supykino, kam idealizuojamas senovinio lietuvių dvasios tvirtumas, paremtas, žinoma, ir senoviniu tikėjimu (tartum ta senovės "pagonybė" dar šiandien būtų kam pavojinga).

"Tarp dviejų gyvenimų" romanas

lig šiol išsiskiria kaip vienas iš rimčiausių veikalų mūsų tremties lentynose. Aktualiai medžiaga, gyvai ir plačiu mostu aprėpta; fabula dramatiškai jaudinanti, veikėjai tikri ir realūs (autorius medžiagą susirinko iš tikrų faktų - apie partizanų tragiką okupuotoje Lietuvoje). Žinoma, jokios preinijos romanas negalėjo gauti, nes jis perritmas, permaži vaikai si modernaus maivymsi (o taip pat ir nenuspigino pristatikymu jury komisijų pomėgiamis).

Dabar V. Alanto nauja drama - "Vėtra kyla ūkanose" - vėl sujungino

dar sąmoningumo nenustojusių mūsų visuomenę. Tai - kažkas širdį sukrečiančio, kažkas lietuvių jautrumą paliečiančio, kažkas tautiniu sopuliu degančio...

Kol pirmieji išpūdžiai neišblanko, reikia kad būtų suorganizuotas tos dramos parodymas visoms lietuvių kolonijoms. Juk tai būtų tikras spindulys mūsų tautinės buities ūkanose.

O jubilatui V. Alantui palinkėkime ne tik kūrybinių metų, bet ir tos pačios ištvermės - išlikti tikriausiam meno kelyje, t. y. reikštis per savo tautos gyvenimo ir vertybių šviesas

Iš tolimosios Australijos

Birželio 10d. Lietuvių Namuose Adelaidėje įvyko LAS skyriaus visuotinas - metinis susirinkimas. Susirinkimą atidarė Sk. pirm. bič. IG. TAUNYS, pakviestas susirinkimui pirmininkauti ALB Adelaidės Ap. Valdybos pirm. bič. inž. maj. VLADĀ PETKŪNAS ir sekretoriauti bič. VACĪ RAGINĖ. Valdybos vardu pranešimą padarė Sk. pirm. IG. Taunys pažymėdamas, kad Adelaidės lasiečiai yra daug prisidėję prie Lietuvių Namų Adelaidėje pastatymo pinigais, darbu ir kit. - pirmieji, kaip organizacija, namų statybai inėšė 100 svarų. (Čia reikia pažymėti, kad anksčiau skyriaus susirinkimai vykdavo privačiose butuose, bet dabar jau skyrius netelpa ir naudojasi naujųjų namų

sale) Iš viso, pažymėjo pirmininkas, lasiečiai yra visur, kur tik juos pašaukia lietuviškas reikalas. Štai, šių metų Australijos LB Adelaidės Ap. valdybą sudaro visi lasiečiai: pirm. inž. Vl. Petkūnas, vicepirm. - V. Laurinaitis, sekretorius - Č. Ostrauskas, išdininkas - A. Morkūnas ir narys kultūros reik. - V. Samulis.

Lietuvių Sąjunga (Lietuvių Namai) dirba šia bičiuliai: ilgametis pirmininkas V. RAGINIS, vicepirm. - A. GLAUBERTAS, II-is išdininkas - MARCINKEVIČIUS ir majoras J. PYRAGIUS, kaip Jaunimo Fondo tvarkytojas. Adelaidės lietuvių bendruomenė Baltų Taryboje atstovauja lasiečiai - bičiuliai IG. Taunys ir A. Šerelis. Jų pastangomis surengto išvežtųjų Sibirian mėnėjimo proga buvo pa-

siūsta rezolucija Pabaltijo valstybių reikalais Australijos vyriausybei. Minėjimas praėjo labai išpūdin gai ir sklandžiai.

Tarptautiniame Komitete lietuvių atstovauja lasietis bičiulis inž. J. RIAUBA - šio Komiteto vicepirmininkas ir bičiulis IG. TAUNYS.

Visuotinas susirinkimas nutarė, kad visi LAS skyriaus nariai privalo skaityti savo organą "LAISVĄJĄ LIETUVĄ" ir Valdyba įsipareigojo surinkti prenumeratą ir per siųsti administracijai. (Kitas malonus "Laisvajai Lietuvai" nutarimas, padarytas to paties susirinkimo - įsipareigojimas bendradarbiauti savame Sąjūdžio organe! Sveikiname Idėjos Bičiulius! Red.)

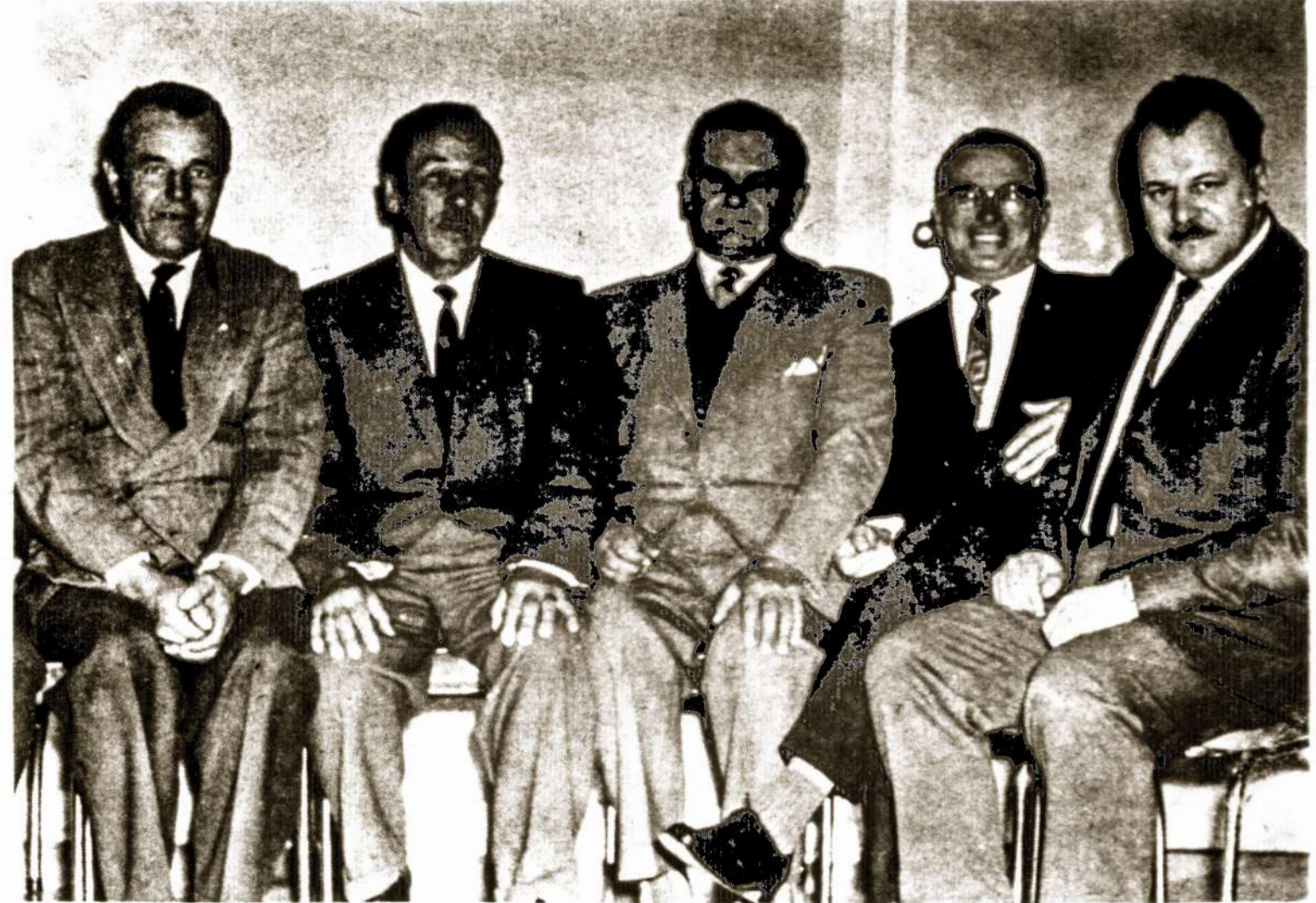
Išdininko bič. V. LAURINAIČIO pranešimas buvo paremtas skaičiais. Skyrius yra parėmęs Lietuvių Sąjungą, Savaitgalio Mokyklą, sportininkus, skautus, jaunimo stovyklą, karo invalidus Vokietijoje ir kitur prisidėjo sava parama, kur ji buvo reikalinga. Skyriaus pajamas sudaro nario mokesčiai ir aukos. Viso išlaidų padaryta per 400 svarų.

Sąjūdžio Seniųnų Tarybos narys Australijoje bič. A. MIKELIŪNAS susirinkimui perskaitė Sąjūdžio Vyr. Valdybos aplinkraščių ir padarė atitinkamus paaiškinimus.

Į naują Skyriaus Valdybą išrinkti pirmininku - IGNAS TAUNYS, sekretoriumi - A. ŠERELIS ir išdininku - LAURINAITIS.

Šio susirinkimo proga Adelaidės LAS skyrius siunčia gausius linkėjimus visiems bičiuliams išblaškytiems po platųjį pasaulį ir linki visiems geros valios tautiečiame belstis į laisvojo pasaulio sąžinę, kad Lietuvos laisvės byla nebūtų pamiršta!

J. ARAS



Adelaidės (Australijoje) LB Apyl. Valdybą sudaro visi LASo nariai: (iš kairės) Vicepirm. - V. Laurinaitis, Pirmininkas Inž. Vl. Petkūnas, Sekret. - Č. Ostrauskas, Išdin. - A. Morkūnas ir Nar. Kul. reik. - V. Samulis

Visų rūšių draudimas

AUTOMOBILIŲ, GYVYBĖS, NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ, GAISRO, LIGONINĖS IR VISOS KITOS APDRAUDOS

TAIP PAT LEISKITE MUMS ĮRODYTI MŪSŲ PLAČIAI ŽINOMĄ SĄŽININGĄ, PATYRUSĮ IR STROPŲ PATARNAVIMĄ NAMŲ PIRKIMUI IR PARDAVIMUI

JUOZAS BACEVIČIUS

THE TRAVELERS AGENCY & OTHERS
Bonded member by the National and Chicago Board of Insurance Underwriters.

BELL REALTY & BACE INS. AGENCY

6455 So. Kedzie Ave. Chicago 29, Ill.
Val. kasdien 9-9 PProspect 8-2233 Šešt. ir sekm. 9-5

34-oji tąsa

Reikia pasakyti, kad paskelbti amnestija, nors ir viešai tarp mūsų kon. entuojant palankumo nesulaukia, bet ne vieno kovotojo slaptose svajonėse ji yra kaip išsigelbėjimas iš susidariusios padėties, jei pas ką nors buvo pradėjęs gimti nepasitikėjimas mūsų laimėjimu. Tiesa, iki šiol mes, daugiau ar mažiau, buvome viešpačiai padėties, bet juntamai padidėjęs priešų jėgų metimas į kovas su mumis, aišku, ne vienam gimdė liūdnas mintis, kad rezultatai nebūna un s palankūs...

Iš kitos pusės, po poros metų kruvinių kovų, prarėntom eilėm, partizanai pirmą kartą buvo viliojami pasiduoti, žadant amnestiją... Širdies gilumoje kiekvienas turėjome abejonių jų žodžių nuoširdumu, bet praleisti tieji dveji metai drėgnuose bunkeriuose, ne vienam gerokai pakertant sveikatą, ir neturint jokių apčiuopiamų greito laimėjimo ir laisvės vilčių... Jų žodžių įtaka mūsų eiles veikia... atsiranda jau ir palankesnių pastabų, įrodinėjant, kad rusas nebesitiki išgaudyti iš miškų kovotojus, kad jiems toji kova irgi yra labai nuostolinga ir kruvina, kad... pagaliau... komunizmas dabar po karo bus pakeitęs savo taktiką... Kad tą "pakeitimą" veikia ir sąjungininkų daroma įtaka į rusų politiką... Kalbų buvo šimtai ir jų buvo įvairių... Mūsų stovykloje dar nėra ypatingesnių įvykių, bet mes žinome, kad kitose stovyklose jau yra dezertyravimo... Atsiranda vienas kitas, kuris dingsta iš kovotojų eilų ir pasiduoda priešui.

Vasario pabaigoje įvyksta mūsų Apygardos atstovų ir vadų suvažiavimas X kaime, kuriame pagrindinė tema - amnestija. Vadovybė nutaria nevaržyti ir nevesti jokios propagandos nei už, nei

prieš amnestiją. Klausimas paliekamas grynai kiekvienam kovotojui apsispręsti - lieka jis ir toliau tęsti kovą, ar apleidžia kovojančias eiles.

Suaukame stovyklos susirinkime šios mintys perduodamos mums. Susirinkime buvo įvairių kalbų ir pasiūlymų, bet tą vakarą neatsirado nei vieno, kuris viešai būtų ištaręs norą palikti savos kovos draugus. Mes buvome per gerai ir per giliai susigyvenę. Pas mus nebuvo jokios ribos kas tavo ir kas mano, viskas, ką mes turėjome, turėjome kaip visų nuosavybę ir visi mūsų vargai ir kančios buvo lygiai širdingai visų nešami. Atrodė, kad mūsų stovykla palūžusių neturės...

Antrą vakarą po minėto susirinkimo, mums sėdint ir vakarieniaujant silpnoje bunkerio šviesoje, vėl gimė toji pati tema - amnestija... Tokiai temai pradžia davė mūsų valgomai amerikoniški konservai, kuriuos buvome laimėję atmintiname miestelio užpuolime iš rusiško sandelio... Konservai buvo puikūs ir dežutės turėjo užrašą "Made in USA"... (čia reikėtų pažymėti, kad rusai gautus amerikoniškus biskvitus jau buvo suspėję perkrikštyti ir ant jų įpoka-vimo jau nebebuvo "Made in USA")

Staiga Juozukas Beržas ir sako: "Jei Amerika šeria savo tokiuos

gerais konservais mūsų pavergėjus komunistus, vyrai, ar jūs dar galvojate, kad ji gali rūpintis jų vergais?"

Amerikoniški konservai, aišku, ne mums buvo gaminti... Bet tas sakinytis ir tie konservai tą vakarą mums buvo gilių ginčų pagrindu... Mes žinojome, kad Amerika yra didelė laisvės šalis. Kad ji yra galin ga ir mes tikėjome, kad jos laisvės ir galia pagaliau užviešpataus pasaulį... Kad teisingumas ateis visiems: dideliams ir mažiems ir jis bus vienodas. Be skriaudų. Bet tie konservai, Juozukui tai priminus, liko mums nesuprantama, bet taip artima, čia pat turima mįslė...

Kaip Amerika gali, gindama ir atstovaudama teisę ir demokratinę laisvę, šelpti ir maitinti komunizmą, tą didžiausią laisvės priešą ir žiauriausią žmogaus išniekintoją?...

Jau buvo netoli aušros, kai mūsų begaliniai ginčai ir nuomonės išseko ir kūnas geidė poilsio, kada staiga Juozukas Beržas ir netrukus Vytenis pareiškia, jog jie nebetiki jokiame teisingumui, nebetiki, kad Amerika atstovauja ką nors teisingo ar kilnaus, kad pasaulyje iš viso nėra nieko kilnaus, o vien tik kvailas "biznis", kuris dažnai varomas net žmonių sąžaromis ir krauju... Jei šiandien, anot jų, mes edame amerikoniš-

kus konservus, pagamintus raudonųjų banditų pilvams, tai jau vien tas pasako kas yra tie amerikoniai!... O mes vis tikime kaž kokiam teisingumui, kurio iš viso nėra! Jei taip, - tai mūsų kova, susidūrus su tokiumi milžinu, kuris gali visada papildyti savas eiles naujais ir naujais žmonėmis, yra visiškai beprasme! Mes turime nesugūžti, susitraukti į savo kiautą ir laukti... Gal, esą, ne visi sulauksime, bet jų nuomonę kada nors biesas neš visus - ir raudonus vėlnius ir amerikoniškus, nes taip šlykščiai apgaudinėti pasaulį ir žmones neleis dangus... Jų nuomone, amnestija visvien yra šis tas, gal net geriau už amerikonišką konservą ir jei yra proga - reikia naudotis...

Daugiausia kalbėjo Beržas ir kalbėjo karštai, įtikinančiai. Jam tik pritarė Vytenis, kitiems bandant įrodinėti, kad dabartinė padėtis visvien ilgai trukti negali. Reikia laukti kokių nors pasikeitimų ir tie pasikeitimai turi mus rasti budrius, ginant Lietuvos reikalus...

Ir vėl iš naujo atgimė ginčų karštis ir vėl iš naujo mes šaudėms mintimis...

Pagaliau visiems nusibodo tas ištuščio į tuščią pilstymas ir nutarta buvo išsimiegoti...

Lietuvos Milžinai

Kovojančios Lietuvos Partizano atsiminimai

IS NETOLIMOS PRAETIES
Tikrų įvykių apžvalga

Kiti jau senai miegojo, o mano akys tebebuvo didelės ir jas nelipdė miegas... Jau aiškiai švito... Matau bunkerio sienose išsklotus pušų rąstus, tokias pat lubas ir jos man dabai tokios naujos, atrodo, niekad nematytos... Nejaugi mes čia praleidome metus ar dvejus visai bereikalo?... Nejaugi visi tie veidai, kurie dar neseniai buvo kartu su mumis ir šiandien yra žuvę... Žuvo be reikalo... Be tikslo, nes pasaulyje nėra idealų, o vien tik "biznis" anot Juozuko... Ir galvoju... galvoju iki smegenų skaudulio...

Kur yra teisinga išėitis? Kur, pagaliau, teisybė? Kur tie visi dideli ir galingi ponai, kurie kartais taip gražiai nukalba apie artimo meilę, teisingumą, demokratiją, laisvę... Nejaugi visa tai ištikrųjų yra tik melas? Vien melas sau susikurti gerą gyvenimą ir susidaryti "gero" žmogaus vardą? Argi žmonija nebeturi nieko kilnaus, kas ją rištų ir skatintų tiesi pagalbos ranką nuskriaustajam?...

Bet toje ryto valandoje taip toli buvo teisingumas nuo mūsų vargano bunkerio... Toli buvo Dievas, krikščionybė, žmoniškumas, meilė... Nejaugi visa tai buvo tik tuščios propagandinės sąvokos, be turinio ir be tikros meilės?... Ir visi tie dideli ir puošnūs žmonės buvo vien egoistai ir baisūs melagiai?...

Atsisėdu savo skurdžioje "lovoje" ir žiūriu pro šaudojimo angą palubėje. "Palangėje" baluoja sniegas, toliau sustingusi, žiemos šalčio surakinta, žemė ir pavasariškos gyvybės be-laukią medžiai... Žiūriu į visa tai, tartum pirmą kartą būčiau išvydęs... Taip idomu dabar, ir tas sniegas ir tie medžiai... O iš mano įkaitintos vaizduotės neišeina sakinytis: "...jei tie amerikoniai peni gerai konservais žmonijos žudikus, jiems nebus minties ištiesti ranką pavergtiems"...

Ir kas bus, jei niekas mums rnkos neišties?

Spaudos ir gyvenimo verpetuose ...

"BENDRADARBIAVIMO" INFORMACIJA ...

Fidelio Castro viešnagės Tarybų Sąjungoje proga paskelbtas labai įdomus ir svarbus "Bendras Tarybų Sąjungos-Kubos pareiškimas". Čia aiškėja didelis tarybinių kraštų taikingumas: "Tarybų Sąjungos vyriausybė ir Kubos vyriausybė vadovaujasi tuo, kad revoliucinė Kuba niekam nekeltų grėsmės. . . mūsų epocha, kurios pagrindinį turinį sudaro Didžiosios Spalių socialistinės revoliucijos pradetas perėjimas iš kapitalizmo į socializmą, yra viena antrai priešingų visuomeninių sistemų kovos epocha, socialistinių revoliucijų ir nacionalinio išsivadavimo revoliucijų epocha, imperializmo žlugimo, kolonijinės sistemos likvidavimo epocha, vis naujų tautų perėjimo į socializmo kelią, socializmo ir komunizmo pergalės pasauliniu mastu epocha. . . ir tt ir tt.

SPEKITE, Gerbiamieji, kuriame laikraštyje ši žodžių makalynė buvo atspausdinta! Tik nesakykite, kad "Laisvėje" ar "Vilnyje". Nieko panašaus!

Ši, trečdalis laikraščio lapo užimanti, kompartijos propaganda atspausdinta "VIENYBĖS" Nr. 21 Ištikrųjų, "Vienybė" "bendradarbiauja" iš peties!"

BIRŽELIO 16d. New Yorke, Carne gie Endowment International Center patalpose įvyko tragiškųjų birželio tremimų į bolševikų taigas minėjimas. Pagrindinis kalbėtojas Kongresmanas OTIS G. PIKE savo kalbos pradžioje pareiškė, kad "šiuo metu, kada dangumi skrieja du bolševikų astronautai, būtų gera, kad jie per savo teleskopus pamatytų susirinkusius į šį liūdną minėjimą patriotus, kurie atsisakę nuo šios gražios dienos savo malonumams išnaudojimo, susirinko šioje salėje pagerbti žuvusius ir kenčiančius rusų priespaudą tautiečius."

Gaila tik vieno, kad organizatoriai kviesdami į šį minėjimą lietuvišką visuomenę, niekur spaudoje nepaminėjo. . . kelintą valandą tas ištremtųjų pagerbimas įvyks.

Nebe pirmą kartą Šiaurės Amerikos Lietuvių Sportinių Žaidynių Organizacinis Komitetas kreipiasi į visuomenę laiškais, prašydamas piniginių paremti sportininkų sąskrydį. Tačiau tenka nusistebėti to komiteto vartojama rašyba: "Birželio 29-30 d. d. New Yorke įvyksta Šiau-

rės Amerikos Lietuvių Sportines Žaidynes. Si didinga lietuvių sporto svente yra rengiama kasmet vienoje iš didesniųjų lietuvių kolonijū. New Yorke lietuvių visuomenei remiant, puikiai praėjo čia rengtos 1958 ir 1960 metų Žaidynes, ir tt.

ŠVENTĖ tikrai didinga, bet, deja, lietuvių kalbos rašyba labai pažeimta. Nejaugi sporto vadovai tikisi tokiu būdu iškiepti jaunajai mūsų kartai pagarbą savo tautai ir savo kalbai?

NEŠOKINĖK! Ką kalbėjo ir kokius patarimus Castro gavo iš Nikitos Chruščiovo vizito metu, vargu kada tas bus paskelbta. Bet jau vienas faktas, kad vos įkėlęs koją į Kubą, Castro užtraukė naują giesmę į

Amerikos pusę, - sutvarkykime kaimyninius santykius draugiškumo dvasioje. . . Šioji giesmė aiškiai rodo, kad dėdė Chruščiovas patarė Fidelui nestraksėti ir netampyti už barzdos Dėdei Samui. Naivuosius kapitalistus daug lengviau į bučių suvaryti giedant koegzistencijos ir draugiškumo giesmele. . .

MOKYTOJAI IR MOKINIAI. . . Aštuoni raudoni castristai Venezueloje sudegino Amerikos karišką misiją, o kariškius pajuokai beveik nuogai išrengė ir paleido su įspėjimu,



kad sekantį kartą ir juos pačius sulikviduos. . .

Kažin kas čia turi raudonuoti, - Venezuelos kariuomenė, kuri nepasirūpino amerikoniškos misijos apsauga, ar tie amerikoniški pulkininkai, kurie elgiasi lyg tai jie piknikavimui būtų atvykę į Venezuelą. Išidėmėtina, kad ten kur veikia Castro ištrenuoti teroristai, - piknikauti nepatartina. . . Pagaliau negražu save ir ypatingai Pentagoną pajuokai statyti - atvažiavo venezueliečius mokyti kariško saugumo, bet patys leidžiasi nukelnėjami. . .

Tulas Arthur Schlitz, sužinojęs, kad grupelė banditų ruošiasi įvykdyti didelį plėšimą New Yorke, painformavo policiją. Įtariamieji buvo su-

gautyti ir uždaryti į kalėjimą, kaip lygiai ir pats informatorius, jo paties apsaugai, nes pagrindinį valstybės liudininką banditai gali likviduoti. . . Tariamieji banditai už užstatą buvo greit paleisti, bet informatorius tebesėdi kalėjime, nes byla buvo atidėta jau 41 kartą. Per tuos 22 mėnesius nuo bylos pradžios, informatorius prarado restorano padavėjo darbą, šeima buvo išmesta iš buto, o jis pats sėdi belangėje.

Begėdiškai biauirus atlyginimas žmogeliui, kuris bandė būti geru piliečiu. Teisingai mano amžinos atminties bobutė, dar vos iš vystyklų išsiritusiam, kartodavo: laikyk liežuvi už dantų. . .

KROKODILO AŠAROS. . . Ne tik 500 milijonų katalikų visam pasaulyje, bet ir visi geros valios žmonės liūdi numirus Popiežiui Jonui XXIII Nelaimėi, jo liūdi Chruščiovas ir jo bolševikiško komunizmo hierarchija, kuriuos vargiai kas galėtų priskaityti prie geros valios žmonių.

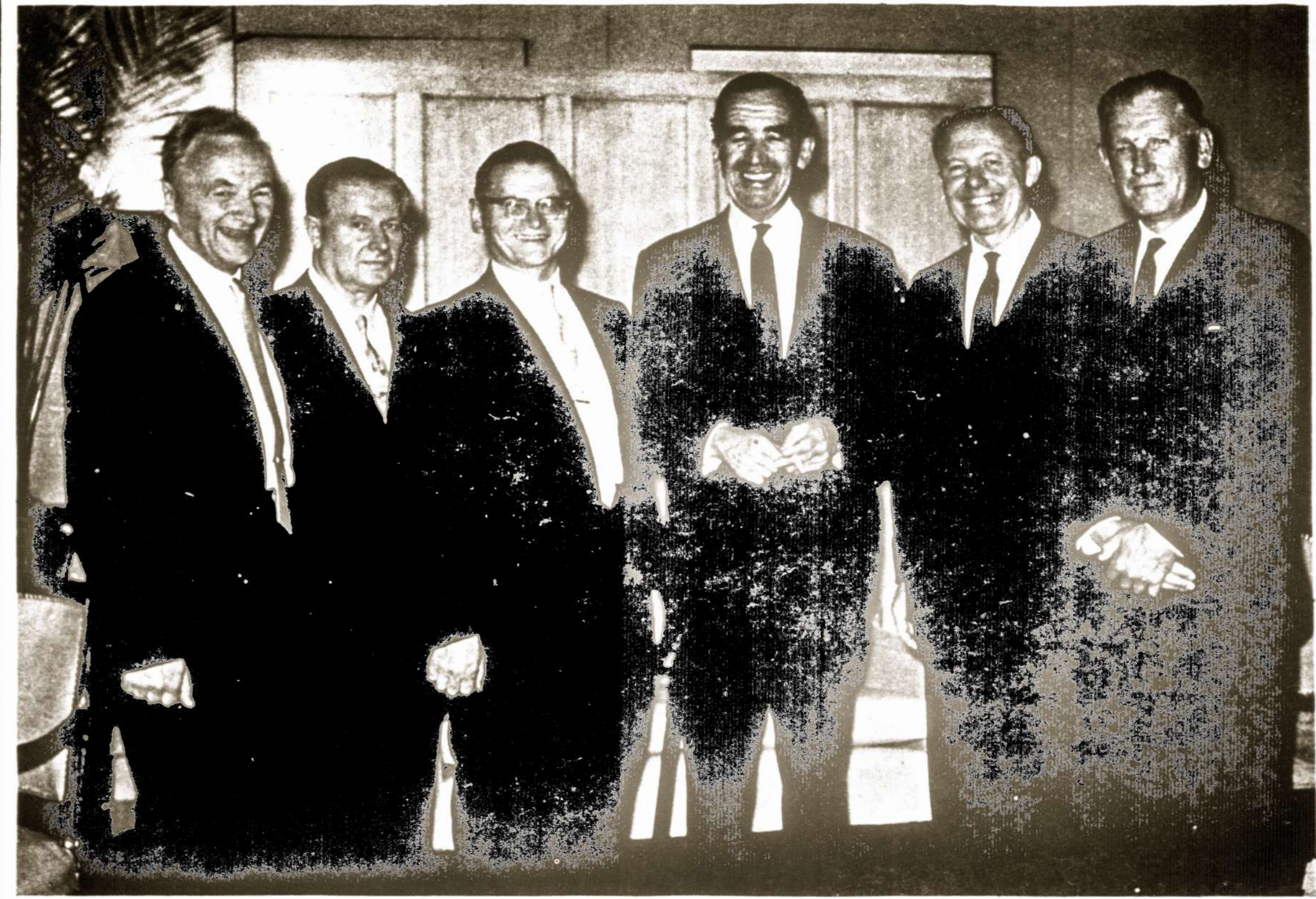
Pavyzdžiui, Maskvos TASS birželio 3d. paskelbė, kad Popiežius Jonas XXIII ir jo viešpatavimas pasižymėjęs "vaisingu aktyvumu už taikos sukonsolidavimą ir taikingą kooperavimą tarp tautų".

Labai panašu į tai, kad kokio žinomo humanisto ir dorovingo asmens laidotuves atsivelka būrys banditų ar gangsterių ir pradeda viešai verkti. Nieko stebėtino, jei tokiam atvejui visus padorius geros valios laidotuvių dalyvius baisus šurpas nukrečia, o į galvą lenda pačios juodžiausios mintys. . .

"VIENYBĖJE" birželio 7d. kažkoks A. B. rašo: "Susipyko dipukai dėl vieno žodžio. Tas žodis "bendradarbiavimas". Aišku, kad "bendradarbiavimas" su tėvyne", su kuo gi daugiau?!"

Straipsnio stilius ir dažnas į pagėgius paniekinančiai metams žodis "dipukai" sudaro tokį įspūdį, lygtą straipsnį pats Antanas Binba būtų parašęs, pavartodamas tik savo inicialus - A. B.

"Laisvės", "Tėvynės Balso" ir "Vienybės" peršamasis bendradarbiavimas kalba apie bendradarbiavimą su tėvyne, bet tikrovėje turi mintyje apie bendradarbiavimą su okupantu ir jų pastatytais satrapais. Kas gi kitas pavergtame krašte gali bendradarbiauti, kada net eiliniai laišakai pereina per baisią bolševikinę cenzūrą. . .



AMERIKOS BALSŲ (Voice of America) lietuvių grupė. Iš kairės-Laučka, Labanauskas, K. Jurgėla, direktorius E. Murrow ir iškrašto pulk. Grinius. Nuotrauka - Bruno Rozitis



Skaityk ir Platink Laisvąją Lietuvą

Jų daug. Nežmoniškai daug, o mūsų jėgos mažos, išvargusios kovose ir diena iš dienos vis dar tebeseka. Koks gi tada galas? . . . Bet apie tai nenorisi galvoti, jau ir taip mano galva pilna keistų drumzlių, kurios reikalingos pravedinimo. . . Iš kitos pusės, aš visvien tuo galimu tragišku galu nesu įtikintas. . . Mano atsakymas - juk taip negali būti, negali taip pasilikti!

Lietuva. . . kaip kaip artimai šiltas tas žodis, nors Lietuvos žemelė surakinta žiaurios žiemos. . . Ir vėl man no akyse bunkerio angos sniegas ir pušys. . .

Žiūriu į miegančius draugus. . . Miegas saldi ramuma. . . ir man atrodo, kad mirtis yra labai panaši miegui, gal kiek ilgesnis, bet tai visvien yra miegas ramybėje ir poilsyje, nejudant tos žiaurumos, kuri supa mus gyvuosius. . .

Du iš mūsų draugų jau padarė apsisprendimą ir mus apleis. . . Kiti tik ateičiai ir nenori savose mintyse sutikti su esama padėtimi. . . O kur aš? Pasiduoti? Tęsti kovą? . . .

Aš neturiu nei vieno artimo gimnaičio. . . Kur man dingti? Motina ir brolis žuvo kovose. Dėdės, kiek aš jų pažinojau, nei vieno nebebuvo: vie ni išmirė, kiti Sibire. Lieka Sereika. Bet Sereika pats jau tuoj bus reikalingas globos, senatvė jį spaudžia sparčiais žingsniais į žemę. . . Po jo, daugiau aš nieko neturiu, išskyrus čia miegančius ginklo brolius, kurių ištikimybė, meile ir globa taip širdingai gyvenau. Jie man buvo viskas, patarėjai ir draugai mano devyniolikos metų patirtyje. . .

Ir man taip lengva širdyje: mano sprendimas padarytas. Aš liksiu su tavim, kurie lauks ir kovos dėl laisvės savajam kraštui! Pagaliau, visa tai man ir nekėlė didesnių abejonių. Jei šiai kovai lieka mūsų vadai, jei lieka didelė dauguma kovojančių vyrų, aišku, - lieku ir aš!

Aunuosi batus, velkuosi kailinukus. Akys užkliūva už naro gale stovinčių mano ginklų ir šovinių atsargos. Niekad jie man nebuvo taip artimi ir reikšmingi, kaip dabar. Ir jie tokie gražūs, taip puikiai išvalyti ir ištepinti, kad baisios rūdys jų neestų, kad jie laiduotų mums laimėjimą. . . Ir tikiu savosios sielos gelmėse, kad mes pasieksime laimėjimą, juk taip, kaip dabar yra, ilgai tęstis negali. . .

Atsargiai, kad nepažadins dar tebe miegančių brolių, išeinu į bunkerį angą. . .

Dangus jau šviesus, gal net šviesesnis kaip visada, ir toks ramus. . . Ten kaž kur toli toli jo šviesoje mėlynėje ramiai pasidraikę keli balti debesėliai supasi virš aukštųjų pušų. Jokio vėjelio, jokio garselio. . . Ramu ryto gamtoje, kaip ramu ir mano širdyje. . . Graži tu mano tėvynė Lietuva!

Atsiveikinimas su mus apleidžiančiais draugais liūdnas ir nejaukus. Nei jie, nei mes neturime žodžių. Pagaliau čia žodžias nieko ir nepėsi, jie nereikalingi, bet širdies gilumoje vis-vien nejauku, - juk jie buvo mūsų tikri broliai!

Kur jie eina? Į gėdingą mirtį (kas gi atspės ką su jais ištikrųjų padarys okupantas!), ar į ištrėmimą? Pasiliekančiai netikėjome, kad komunistai išlaikytų žodį duotą savo amnestijos atsišaukime. . . Ne! Čia turi būti kokia nors jų klasta!

Jie leidžiasi į pakalnę ir neatsiukdami skuba į savo nežinią, nešda miesi kartu su savimi mūsų širdingų užuojautą jiems. . .

Sekančią naktį mes netekome dar dviejų vyrų. Jie nedrįso viešai pasisakyti apieidžią mus - dingo be žodžio ir garso, dingo be atsiveikinimo. . .

apleidžiant draugus, su kuriais buvo tiek kovota, kentėta ir pergyventa. . . Bet jie visi turi saviškius namuose. Vieni žmonas ir vaikus. Kiti motinas. Dar kiti brolius ir kitus gimines. Bet ar jie gaus juos pamatyti, ar jie neįpuls į baisius bolševiko spąstus - kas šiandien atspės! . . .

Stovykla pergyvenusi šokių tokius sukrėtimus, kasdienos darbų eigoje apspranta ir kovo pradžioje mes jau žymiai mažiau bekalbame apie juos. Neturime net jokių žinių, kas jiems atsitiko. Žinome, kad jie visi buvo surinkti apskrities mieste, laikyti kalėjime ir po poros savaičių išgabenti į Vilniaus ar Kauno kalėjimus. . . O radioji vis tebeskelbė, - pasiduokite! Pasi duokite! . . .

Artėjo pavasaris! Nors keliai dar neišbrendami, bet nuotaika karališka! Pavasaris!

Pavasaris jau buvo juntamas ir mūsų miške. . . Žemė tartum alsavo norėdama išpūsti šaltį ir ledus iš savo paviršiaus, kad jauna gyvybė galėtų ir vėl sugrįžti miškan. . .

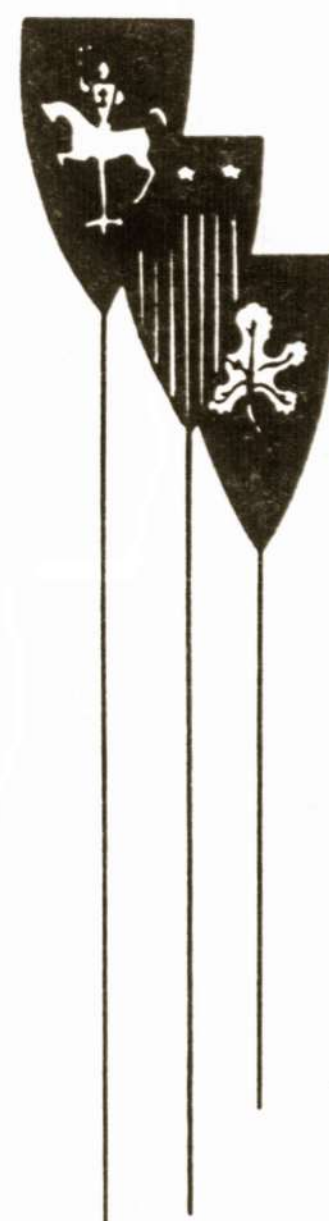
Į mūsų stovyklą atjoja du raiteliai iš tolimojo X. Jie turi bėdų ir nori mūsų talkos.

Pasirodo, pademarklinyje susispytę naujieji rusai kolonistai, daugiausia savarankiški bastūnai iš Gudijos ir tolimosios Rusijos, dabar sustorizavę į didelį ir stiprų strybų būrį ir gavę iš okupanto (mat "savi žmonės!) gerus ginklus, pradėjo iki šiol negirdėtą siautimą ir terorą visoje apylinkėje. Jie dėjo "mokesčius", dukles. . . ir vargas tam, kas neturėjo pinigų ar gerybių. . . Tada tokie mokesčių "rinkėjai" paleisdavo pelenis visa sodybą ir gyventojus išžudydav. Ten siautė tikras rusas burliokas, neturįs pasigailėjimo ir saiko. . .

BUS DAUGIAU

1963. VII. 7 d.

2:30 val. po pietų



ANTROJI JAV IR KANADOS LIETUVIŲ

INTERNATIONAL AMPHITHEATRE CHICAGO

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Filmų aktorė RUTA LEE-KILMONYTE, prancėėja

BILIJETAI po 2, 3, 4, 5 ir 6 dolerių gausiami:

Čikagoje: Šventės būstinėse - JAUNIMO CENTRE, 5620 So. Claremont Ave., Tel. 471-2248; VALDIS REAL ESTATE įstaigoje, 2458 West 89th St., Tel. RE 7-7282; Krautuose: Marginalai, 2511 W. 69 St., Tel. PR 8-4585; Daina, 3321 So. Halsted St., Tel. CL 4-5065; J. Karvelis, 2715 W. 71st St., Tel. 471-1424; Royal Blue prekyba, 4350 So. Campbell Ave., Tel. BI 7-9475.

Cicero, Ill.: Delikat. kraut., 1425 So. 49th Ave., Tel. 632-8185. Visose JAV ir Kanados Liet. Bendruomenės apylinkėse. Paštu: V. Grebliūnas, 6941 So. Washenaw Ave., Chicago, Tel. HE 4-2375.

JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės

Vienas rašytojas, 4 žmonos ir 52 katės

"Jūs visi esate paskendę pasaulis" - tokią epigramą Gertruda Stein įrašė į Ernesto Hemingway romaną, pavadintą "Saulė taip pat kyla". (Romanas išleistas 1926m) Ar ne iš čia atsirado ir Railos "Paskendusio Pasaulio" pavadinimas. Bet tai, gal ir ne taip svarbu. Svarbu, kas gi buvo tas Ernester Hemingway, kurį pirmutinį pakrikštijo "Paskendusiu Pasauliu". Tai tas pats Hemingway, apie kurį pereitame Laisvosios Lietuvos numeryje žadėjau parašyti.

Pirmučiausia reikia paminėti tą faktą, kad Hemingway buvo gavęs patį aukščiausią rašytojo pagerbimą: Pulitzer Prize 1953 metais. Negana to. Jis dar gavo 1954 metais Nobelio premiją, kaip vienas iš pačių geriausių pasaulio novelistų. Tiesa, Hemingway rašė ir romanus, bet jo stilius buvo novelės.

Asmeniškai Hemingway gyvenimas tikrai įdomus ir nepaprastas. Verta pažinti kiekvienam, kas domisi pastarųjų laikų literatūra ir rašytojais.

Hemingway, būdamas dar tik 18 metų išėjo savanoriu į pirmą pasaulinį karą. Buvo Prancūzijoje, vėliau Italijoje, kur jis buvo taip sunkiai sužeistas, kad vos nuo mirties išsigelbėjo. Visa Italija dainavo ir šoko jo

garbei, apdovanojo aukščiausiais ordinais ir padarė savo tautos pirmutinį herojumi.

Kiek pasveikęs, Hemingway pasiliko italų pėstininkų tarpe ir kariavo iki taikos pailaubų.

Bet tai tik pradžia to rašytojo kariškumo. Jis kariavo Ispanijos pilietiniame kare lojalistų pusėje. Jis kariavo antrame pasauliniame kare Europoje pats vesdamas į kovą savo nedidelį smogiamą vienetą.

Laisvalaikio jo mėgiamiausieji užsiėmimai buvo: medžioklė, futbolas, boksavimasis ir bulių rungtynės. Ir, žinoma, novelių rašymas.

Įdomu, kad tas poetas gimė Chicagoje, - Oak Park, 1898 metais. Bet gyvena tai jis daug kur. Paryžiuje, Ispanijoje, Afrikoje, Floridoje. Pagaliau buvo apsigyvenęs Kuboje. Bet kai Castro atėjo - jis persikėlė į Idaho valstybę ir čia 1961 metų liepos 2d. ankstyvą rytą nusižudė, persišaudamas sau galvą. Jo motina buvo gabi muzikė ir religinga asmenybė. Tėvas - medicinos gydytojas, didelis sporto mėgėjas, nusižudė irgi. Pats jo sūnus - Ernest Hemingway turėjo 4 žmonas (su trimis išsiskyrė, o su

Rašo: Bėbras Dūmelis

ketvirta gyveno iki mirties). Jis dar turėjo prieš mirtį 52 kates, ir daug kas ne tiek tų žmonių, kiek tų kačių jam pavydėjo.

Hemingway romanų svarbiausioji tema buvo: mirtis ir smurtas-prievarta. Jo romanų herojai: kareiviai, sportininkai, kovotojai su buliais, lytiniai iškrypėliai, girtuokliai ir palėstuvės moterys. Sakoma, kad jokiame romane (nuo Rabelais laikų) niekad nebuvo išgerta tiek daug šnapso, kaip Hemingway romanuose.

Žymiausias Hemingway romanas buvo: "For whom the bell tolls" - (Kam varpas skamba), išleistas 1940

metais. Antras iš jo žymiųjų romanų "A Farewell to arms" - "Atsisveikinimas su ginklais", išleistas 1929 m.

Aišku, kad Hemingway parašė dar daugiau romanų ir novelių, bet vis tiek ne tiek daug kaip kažkurie kiti rašytojai parašo.

Nurodoma, kad daugiausia įkvėpimo Hemingway sėmė iš karų, iš asmeniškai kariavimo ir visokių kitų žiaurių įvykių. Kai kas vadina jo stilių barbarišku, o novelės ir romanus "nemaloniais" pasiskaitymais. Bet štai trijų Amerikos literatūros profesorų parašytoje knygoje: "The American Tradition in Literature" šitaip sakoma: "Hemingway taip pat

sukūrė revoliuciją kalboje, kuri įtaigojo dviejų generacijų prozą ir dialogą." Pagaliau, štai pasiskaitymas

Amerikos rašytojų enciklopedijos (The Reader's Encyclopedia of American Literature). Toji enciklopedija paskyrė Hemingway beveik septynius puslapius, tuo tarpu kiti, kokie 5-6 Amerikos rašytojai lengvai sutalpinti viename puslapyje (žinoma, yra ir kitų išimčių). Taip Hemingway vertina enciklopedija. Be kitko, toje enciklopedijoje sakoma šitaip: "Jo (Hemingway) technika, jo laikysena, jo jautrumas laiko dvasiai ir smurtui sukūrė tai, kas jį padarė vienu iš didžiausių modernių rašytojų, o jo darbu kokybė, atrodo, užtikrins jam nuolatinę ir garbingą vietą Amerikos literatūros istorijoje."

ANOT LAUDIES DAINELĖS :

Apsivesti turiu norą-duokit man veikėją dorą

(Vietoje feljetono...)

Mūsų brangioji Valerija Tysliavienė senai jau nuvežė savo sudegintą vyrą bolševikams ir atgal sugrįžo, o "ispūdžių" kaip nėra taip nėra. Net šiurpas pradėjo imti. Kelionė buvo, o ispūdžių nėra. Ačiū Aukščiausiam, ispūdžiai pagaliau prasidėjo "Vienybėje". Buvo jau du kartus. Pirmą kartą Valerija filosofuoja apie meilę. Ką tą kartą grynai apie pinigus. Na, gal kada nors pradės girti ir rusišką okupaciją Lietuvoje. Laiko dar daug yra.

Betgi reikia pripažinti, kad tie du, taip sakant, išžanginiai straipsniukai į Tysliavienės ispūdžius yra labai "ispūdingi" ir sukelia įvairių kilnių (net gi romantiškų) minčių. Pirmą čiausia Tysliavienė graudžiai atsiprašinėja visuomenę, kad taip didžiai pavėlavo su tais ispūdžiais. Be reikalo Valerija jaudinasi ir savo sveikatą gadina. Visuomenė puikiai supranta ir atjaučia. Ne gi gali rašyti "ispūdžius" ir tuo pačiu laiku skelbti "Vienybės" aukų vaju. Girdama so vietiską priespaudą Lietuvoje šimtinės iš treptinio neišvilios. Jam reikia dėti kryžių nuotraukas, pralotų veidus ir Balfo suvažiavimų aprašymus. Tada šimtinių bus. Kas gi to nesupranta...

Dabar, kai jau šimtinės kišeniuje ir jų daugiau visvien nebebus, galima ir ispūdžius pradėti rašyti. Tegu pasidžiaugia tie aukotojai. Ne vien ispūdžius. "Vienybė" padarė dar vieną patobulinimą. Įvedė, pasakysčiau, raudonąjį kampelį. Pavadintas jis "Girnakalis iš kairės ir dešinės"... Ten dedami patys patriotiškiausi lietuviški dalykai. Pavyzdžiui, - kad tie, kurie piketavo bolševikų talkininkus žydus Čikagos atmintino mitingė metu - yra naciai ar jų sebrai. Kad PRAPUOLENIS (kuris buvo vokiečių nacių įkalintas) buvo nacių tarnas ir panašiai. Tik skaitytojai labai apgailėstauja, kad tas skyrius "Vienybėje" per daug smulkiais raidėmis spausdinamas. Sunku skaityti. O ispūdis, kad dedamas į "Vienybę" tartum nenorom, tartum pagal Maskvos įsakymą, tartum vertimas iš rusų kalbos! Tai negerai. Tai mažina svorį. Tokius patriotiškus dalykus reikia piškinti didžiausiomis raidėmis. Nėr ko čia gėdytis!

Betgi, grįžkime prie Valerijos ispūdžių.

Ir vėl naujas sukrėtimas. Valerija atskleidžia šiurpulingą paslaptį. Ji buvo nutarusi visai ispūdžių nerašyti. Pamanyk tik, pamanyk sau vienas! Koks didelis pavojus grėsė lietuvių tautai. Palikti be Tysliavienės ispūdžių. O mes to ir justi nejutome. Užtat baisiai įdomu žinoti, kas gi paskatino Valeriją rašyti tuos ispūdžius. Kam gi mes už tai turime dėkoti (o gal kiek ir aukų parinkti?)

Tysliavienė tą paslaptį atskleidžia Gi įvairūs lietuviški veikėjai. Tie veikėjai jai ramybės nedavė. Ir viešai ir slapta. Vis eina ir eina pas ją ir vis klausinėja ir klausinėja apie Lietuvą. Net po 3 ar 4 per dieną. Tai gi, pagaliau, Valerija nusprendė tų veikėjų mandagiai atsikratyti. Še tau "Vienybė" su ispūdžiais ir daugiau

čia nebelandžik! Valerijos planas, pasakysčiau, stačiai geniališkas. Bet aš kaip ištikimas vienybietis (toks kaip Edv. Šulaitis ar Zalatorius, bet ne toks kaip Dirksis) noriu draugiškai įspėti Valeriją, kad tie veikėjai gali turėti ir kitokių, toli gražu ne informacinių, tikslų. Kodėl gi man taip atrodo?

Dalykas paprastas. Objektivos ir dokumentuotos informacijos apie Tarybų Lietuvą mes, ačiū Dievui, turime apšči. Atsiminkime tik Narkečiūnaitę Salomėją, Šalčių. Kiek jie čia tos dokumentuotos informacijos paskleidė! Ir tų filmų. O gi "Laisvė" o gi "Vilnis" - pilnos tokių objekty-

vių ir dokumentuotų informacijų. Taigi, tik koks nors fašistas ar nacių draugas dar gali skųstis, kad stinga objektyvios informacijos apie žydinčią Tarybų Lietuvą ir varginančią Tysliavienę.

Bet tie varginusieji Tysliavienę veikėjai, - manau, jų tarpe ne vienas senbėnis ar našlys, greičiausia turi kitą tikslą. Todėl nuo tų veikėjų, man atrodo, jokie ispūdžiai neišgelbės.

Šį kartą baigiu šitoje vietoje. Kai bus daugiau Tysliavienės ispūdžių, - vėl parašysiu.

D



Los Angeles Lietuvių Dramos Sanbūris birželio 9d. suvaidino A. Rūko linksimą nutikimą. Iš kairės (sėdi) V. Gilys, J. Peterienė, V. Plukas, D. Mackialienė-režišorius, J. Janušauskas, J. Šaltenytė ir A. Petrauskas. Stovi-Kvedys, A. Žaliūnas, -dekoratorius, G. Radvenis, V. Karosaitė, J. Puodžiūnas, V. Mikuckytė, G. Fledžinskaitė, E. Dovydaitytė, E. Skistimas V. Dovydaitis, J. Raibys ir D. Vebeliūnaitė. Foro- L. Briedžio

CHEMISTS and ENGINEERS



Your future in PLASTICS... is with

PLASTICS DIVISION

ALLIED CHEMICAL CORPORATION'S PLASTICS DIVISION

offers excellent opportunities in meeting the challenge of today's needs in the Plastics industry. Engineers and Chemists with 2-10 years experience in molding and extrusion technology; thermosetting molding compounds; polymer synthesis; and/or physical and mechanical characterization of polymers... can find a rewarding future in the

PLASTICS DIVISION

Modern research facilities, located in suburban Morristown, New Jersey, afford unique opportunities for professional and personal development.

To arrange convenient interview, send resume in confidence to Supervisor of Technical Personnel

Plastic Division

ALLIED CHEMICAL CORP.

P. O. Box 70

Morristown, New Jersey



SIUNTINIAI | LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS
LICENCIUOTA LIETUVIŲ FIRMA

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

3212 So. Halsted St. Chicago 8, Ill. CA 5-1864

MARQUETTE GIFT PARCEL SERVICE

2439 West 69 St. WA 5-2737

E. ŽUKAUSKAS

Didelis pasirinkimas medžiagų kostiumams, suknelėms, skarelėms, odos ir kitų prekių! Įsitikin kite!

LUDVIKO

MAISTO KRAUTUVĖ

828 West 31 St.

ŠVIETIAUSIAS MAISTAS - PIENAS, MĖSA IR VISA KITA, KAS REIKALIN GA ŠEIMININKEI! MANDAGUS PATARNAVIMAS LIETUVIŠKOJE PREKYBOJE.



Tel-326-1140

KRAUTUVĖ ATIDARYTA NUO 7 iki 7 ir Sekmadieniais nuo 9 iki 2.

STABDŽIŲ TAISYMAS BRAKES RELINED

Nuo '50 iki '58 metų mašinoms kainuoja:

CHEV. FORD. PLYM.	\$14.95
DODGE, PONTIAC, OLDS., STUD. RAMBLER, BUICK	\$15.95
MERCURY, THUNDERB., HUDSON	\$16.95
CHRYSL. De SOTO, PACKARD	\$18.95
LINCOLN, ROADMASTER, CADILLAC	\$19.95

Žemos kainos ir čia neišvardintoms mašinoms. Pilnas hidraulinės stabdžių sistemos taisymas (cilindrai, vamzdžiai, oro šalinimas ir kt.). Taip pat tepimas, alyvos keitimas, smulkūs mechaniški pataisymai, lyginimas ir dažymas.

Nauja dirbtuvė su moderniausiais įrengimais.

Naudokitės mūsų žemomis kainomis, garantuotu ir sažiningu darbu.

ČESAS AUTO REBUILDERS

2423 West 59th Street Chicago 29, Illinois

GRovehill 6-7777

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

NEKARTOKIME KLaidu

Rašo DAUSA, -nesenai atvykęs iš kolonizuotos Lietuvos

Prieš kiek laiko, tik perskaitęs Sa-
lomejos "įspūdžius" - "New Yorkas-
Vilnius", atspausdintus Kanados lie-
tuvų laikraštyje "Tėviškės Žibu-
riai", parašiau trumpą atkirtį šiai
komunistinei agitacijai. Deja, "TŽ"
redakcija neatspausdino šio straips-
nelio, nors iki tol visus mano straips-
nelius, kad ir kiek sutrumpintus (iš-
mesdavo kas liečia amerikony kriti-
ką) atspausdindavo. Bet mes žmonės
ilgus dešimtmečius grūdinęsi komu-
nistine diktaturoje, ne taip lengvai
nuleidžiame rankas. Kopija to paties
straipsnelio atspausdino "Dirva", no-
rs su kelių mėnesių pavėlavimu, bet
vistik savo tikslą atsiekė.

Norėtusi dar, kaip tautiečiui turin-
čiam komunistinę uoslę, priminti,
jog šalčiai ir Saliamonai -tai nepas-
kutiniai "bendradarbiai", yra visa
eilė kitų, apie kuriuos šiandien daug
rašoma šiame laikraštyje, - patikė-
kite, - ateis diena ir jie taps "laisvų
nepriklausomų" laikraščių redakto-
riai. . . o iki tol jie, po maskuojančia
Bažnyčios ir kunigų garbinimo skrai-
st, tuose pačiuose straipsniuose va-
rys komunistinę agitaciją: protes-
tuokime prieš atomines bombas, kur-
ias amerikiečiai žada mesti ant
Vilniaus! . . . Sekime lenkų pavyzdžiu
sukime Saliamoniškas okupuotos Lie-
tuvos filmus. . . Eikime su angliškų
komunistų šūkiu - geriau raudonas,
negu lavonas! . . . "Gyvenkime taikiai"
ir leiskime komunistams vesti pro-
komunistinę agitaciją. . . Neklausykime
tų Jurgaičių, Miklovų, Audriečių
ir kitų, - tai neobjektyvūs asmenys. .
Imkime žinias iš "pirmųjų šaltinių"
ir taip toliau ir tt.

Kviečiu visus nesenai atvykusius
iš okupuotos Lietuvos: Miklovą, Jur-
gaitį, Audrietį ir kitus, susiburti ku-
riame neužsidariusiame savo "senus
se bendradarbiuose" laikraštyje ir
tikrųjų faktų, -išgyvenimų aprašymu
duoti reikiamą atkirtį visokio plauko
Saliamoniškom galvoms, kad jie nesu-
vedžiotų žmonių, kaip kad iki šiol tai
jiems sekdavosi.

Ištikrųjų čia noriu nuoširdžiai pa-
dėkoti savo, gal ir daugelio Lietuvos
žmonių vardu, B. Railai, V. Bražėnui,
K. Karpui, J. Smetonai, A. Kaulėnui
ir kitiems už čeramą atkirtį lietuvių
tautos ir žmonijos kankintojams bei
jų pakalikams.

Išgyvenus kiek metų Vakaruose ir
sekant Amerikos lietuvių, vakarų Eu-
ropos, o taipgi ir kolonizuotos Lietu-
vos spaudą bei politinius įvykius, su-
sidaro tam tikra nuomonė, skirtinga
nuo čia ilgiau gyvenusių, tam tikra
pasaulėžiūra, kurią, manau, susidar-
tų gal būt ne vienas iš Lietuvos ne-
senai atvykęs ir pagyvenęs kiek ilgiau
Vakaruose.

Per pasikalbėjimus, ką tik atvykus
į Vakarų, kuriuos teko vesti su Ame-
rikos atstovais, stačiau jienas klausi-
mą - kodėl nepadėjote Vengrijai jos
sukilimo metu? . . . Buvo atsakoma į-
vairiomis versijomis, iš kurių atrodo
nuoširdžiausia buvo: angliai, kur-
ie "myli taiką" ir šūkauja "geriau
raudonas, negu lavonas" tada kartu
su Prancūzija buvo užpuolę Egiptą. .
Esą, amerikiečių rankos buvo suriš-
tos. . . Į klausimą, kodėl Amerika, ku-
ri tada nei dabar žodžiais nepripažė-
ta Pabaltijo užgrobito, dėjo savo pa-
rašus Teherane, Jaltoje ir Potsdame
susitarimams, kuriais pa aulis buvo
pasidalintas tarp komunistų ir kapi-
talistų, - argi Rooseveltas ir Stalinas
nėra dėl to kalti? Kodėl dar ir dabar
tebeprekiuojama mažųjų tautų laisvė-
mis? . . . Atsakymai buvo nepatenkinti,
ni, migloti.

Kodėl "Amerikos Balsas" virto (o
gal ir buvo!) komunistams naudingų

įrankiu, informuodamas pavergtuosius
vien tik apie nereikšmingus įvy-
kius? Kodėl Amerikos rankose esąs
radijas "Free Europe" neperduoda
transliacijų Pabaltijo kalbomis? Ko-
dėl vokiečių radijo stotys "Deutsch-
land Funk" ar "Deutsche Welle" dip-
lomatiskai atsisako lietuviškų trans-
liacijų? . .

Kodėl amerikiečiai ir švedai išda-
vė savųjų tėvynių gynėjus čekistams
ir jų terorui, - Vlasovo armija. . Kur
šo grupuotės belaisviai, lietuviai, lat-
viai, estai. . .

Kodėl Amerikos ambasada Vengri-
joje suteikia politinį prieglobstį bė-
gantiems nuo komunistinio teroro ir
kodėl Amerikos tokia pat ambasada
Maskvoje kuo greičiausiai išvijo ne-
laimingus 32 iš Sibiro atvykusius
krikščionis, net rimtai nepasikalbė-
jusi su jais, atsisakydama suteikti
jiems prieglobstį ir išduodama juos
KGBistų terorui?

Juk prieš įstatymus visi lygūs? . .
Į šiuos klausimus negauni atsakymo
ir jų negali suprasti naujai atsiradę
žmogus šioje pusėje geležinės uždar-
gos. . .

Kodėl amerikiečių kariškas trau-
kinys (vadovybė) išdavė Ulbrichto ka-
zėstistams bėglį, pasislėpusį jų trau-
kinyje? . . . Kodėl?

Kodėl Amerika turi teisę grąsinti
atominiu karu Kubai (kai jos nugara
pradedą svilti), bet kubiečius, kovo-
jančius už savo tautos laisvę, prade-
da persekioti? Ar nepanašūs ir su
lietuviams (kurie siekia savo kraštui
laisvės) - lengviausia įsisteikiama
Kremliaus tironams apkaltinus juos
karo kurstytojais ir "žudikais". . .

Vakarų pasaulis yra pamišimo ste-
vyje - jokios linijos, jokios politikos!
Palaikoni diplomatiniai ir prekybi-
niai santykiai su komunistine Kinija,
parduodami jai bombonešiai, ginklai!
Kinijos komunistams, privedęs kraš-
tą prie ekonominio bankroto, Vaka-
rų pasaulio gobšumo dėka, duodant
jai tūkstančiais bušelių kviečių, gelb-
stimas iš suirutės. . . O juk šiandien
ir ryt Kinija yra ir bus Vakarų prie-
šas! Vakarai ramiai prėkiauja ne
tik kitų tautų laisvėmis, bet net ir sa-
vo vaikų gyvybėmis. . . Juk kada nors
reikės kovoti su tais jų pačių pardu-
tais ginklais, tais bombonešiais ir
patrankomis. . .

Vakarų Vokietijai nutraukus tieki-

mą Maskvai didelio diametro plieno
vamzdžius, - tiekiamą atnaujino. . . An-
glijai! O kas tiekia dolerius ir daro
įvairiausias ekonomines lengvatas
komunistinei Lenkijai, Jugoslavijai?

Kokiuose žemėlapiuose Pabaltijo
respublikos yra ne Sovietų vergų val-
stybės dalis? Tik atskiri atvejai. . .
O kokiuose žemėlapiuose rytų Vokie-
tija ir Rytprūsiai yra pažymėti kaip
Lenkijos ar Sovietijos dalis? Irgi
tik atskiri atvejai. . . Tai du ryškūs
kontrastai, bet labai daug ką pasaką.

Hitleris su Stalinu pasidalino Pa-
baltį, Europos rytus. . . Rooseveltas
ir Churchillis tai patvirtino savo pa-
rašais. . . Hitlerio ir Stalino gaujos
išžudė milijonus žmonių; Hitleris ir
jo pasekėjai užmokėjo ir tebemoka
už tai. O kodėl nemoka ir kada užmo-
kės Vokietija už Pabaltijo pardaviną
komunizmui? Kada Amerikos Ross-
veltai bus patraukti atsakomybėn už
bizniaviam tautomis? Kada šie (bu-
vusieji ir esantieji) biznieriai iškels
Pabaltijo pavergimo klausimą JTO?
Kada Vokietija atšauks savo "geheim-
paktą" su Stalinu, padarytą 1939 me-
tais? Kada Vokietija savo žemėla-
piuose atžymės Pabaltijį ne kaip so-
vietijos koloniją, bet kaip de jure ne-
priklausomą valstybę? . . . Kada Vo-
kietija padės tiems žmonėms siekti
laisvės, kurie jos neteko Vokietijos
darytų sutarčių dėka?

Buvojant Rusijoje teko aplankyti
įvairiuose kampuose (ypač Sibire) iš-
barstytus lietuvių kapus. . . Kiek tokių
kapų turime Lietuvos miškuose, - kas
atspės, kiek lietuvių paklojo galvas
vadinamos "lietuviškos divizijos" ei-
lėse. . . ir štai Bavarijoje - Treucht-
lingeno karių kapinėse irgi apstu lie-
tuviškų pavardžių. . . Kur mūsų žmo-
nių nebūta ir kur nekovota su komu-
nizmu. . . Ir pagalvoji, - ar sekantis
karas neatneš mums lietuvių ameri-
kiečių kapus, išblaškytus toli, toli nu-
tėvynės. . . O laikas būtų pagalvoti ir
padaryti atitinkamas išvadas ir žy-
gius, kad ateinančiame susirėmime
su komunistiniu mūsų tautos kovojan-
ti dalis-kariai galėtų kautis už savo
tautos laisvę lietuviškuose vienetuose,
kaip kadaise Kūrėjai-savanoriai,
kaip Lietuvos partizanai. . .

Kas liečia klausimą dėl gelmos
dabartinių lietuvių-sovietų armijos
karių, - atsakymą duoda Vengrijos į-
kia. . . Jie bus su tauta!



Marquette Park Lituanistinės Mokyklos ansamblio šokėjai rengiasi Tautinių Šokių Šven tės programai. Nuotrauka - J. Grabausko

Beje, prisiminus Vengrijos įvykius
norėtusi priminti komunistiniams te-
roristams ir jų pakalikams, - tenepa-
miršta kas atsitiko Vengrijoje su ne-
apkeistais komunistais. . . Baisi bus
valanda visiems tautos išdavikams,
kai liaudis išlies savo tulžį, sukau-
pą per vergijos dešimtmečius. . . ne-
besuspės jiems padėti nei amerikoi-
nai, nei mes, - tada ir rusai ir lietu-
viai ir ukrainiečiai ir latviai ir visi
kiti tematys vieną priešą - staliniš-
kus bolševikus!

Atsidūrus Vakaruose žmogus pasi-
junti tartum išsivadavęs iš uždaro-
statinės. . . Daugelį anksčiau mano
minėtų faktų tesužinojau čia. Tas pat
yra ir su Lietuvoje likusiais, kuriem
aiškiai stinga objektyvių žinių ne tik
iš komunistinio pasaulio, bet ir iš Va-
karų.

Kovojant už Lietuvos laisvę kaip
tik reikėtų skirti didžiausias dėme-
sys šiai spragai užlopyti. Neaiškinda
mas plačiau objektyvios informaci-
jos reikšmingumą kovoje su kolonia-
lizmu, noriu tik trumpai patiekti ke-
letą pavyzdžių, kokios žinios juos do-
mintų ir kas būtų naudinga pertiekti
okupuotai Lietuvai. Šalia anksčiau
mano minėtos informacijos iš Vaka-
rų pasaulio, mano supratimu, bent
du trečdaliai tokios informacijos tu-
rėtų būti skirti padėties nagrinėjimui
kolonizuotoje Lietuvoje ir kitose ry-
tų Europos valstybėse. Nors tatau ir
skamba paradoksiškai, bet kolonizuo-
ti žmonės blogiausiai yra informuoti
apie padėtį ir įvykius, teismus, veži-
mus, sukilimus jų pačių krašte!


Pavyzdžiui, tik atvykęs į Vakarų
aš tesužinojau apie jau senokai įvy-
kusį komsomolcų sukilimą Kazachs-
tane, apie eilę pabėgusių į užsienį

"turistų", apie sukilimus-demonstra-
cijas Kaune, Plungėje, Klaipėdoje.

Tik čia sužinojau, kad per metus
vakarų Vokietijon pabėga keli šimtai
tūkstančių žmonių, kad Lenkijoje net
mokyklose leidžiama dėstyti tikybą,
kad ten beveik nėra kolchozų, kad į
Lietuvą atvažiuojantieji ekskursantai
didesnes dalimi yra "raudoni" seneliai
ir bobutės, kad jie užsienyje net kelė
laikraštukus leidžia okupuotųjų ir ko-
lonizuotųjų sąskaiton, kad niekas ir
piršto prieš šiuos mizaras nepajuda-
na. Sužinojau, kad buvo kokia spalči
Serovo įsakymai dėl gyventojų depor-
tacijos iš Lietuvos, kad partizanams
išnaikinti buvo rusų organizuojami
falsifikuoti "partizanai", kad daugelis
komunistų vadų lietuviškomis pa-
vardėmis yra ne lietuviai ir tt.

Domintų ir būtų naudinga kovoje
su komunistais žinoti sovietų saugu-
mo metodus, jų aukas, kad žmonės ne-
darytų praieities klaidų ir mokėtų jų
saugotis. Domintų ir tokios žinios
bei diskusijos, kurioms nebūtų gali-
ma duoti tvirto patarimo, bet bent a-
tidaryti kelį mintijimui: (pav) ar
aš būdamas kom. partijos nariu ga-
liu būti naudingas Lietuvai? Kaip re-
kia žiūrėti į mišrias vedybas? Kaip
elgtis kilus karui? Kaip išsinarplio-
ti iš saugumo organų pinklį? Kaip
aš galiu padėti persekdojamiems ku-
nigams? Kokios yra galimybės pabė-
gimui ir kaip kiti pabėga? Tokių ir
panašių klausimų yra šimtai.

Kalbant apie tokių žinių perdavi-
mą kraštui, atrodo, nes galėtume
daug ko pasimokyti iš nacionalistinės
Kinijos, pietų Korėjos, piet. Vietna-
mo ir vakarų Vokietijos bei Kubos
kovotojų. Jau toks laikraštis kaip
Laisvoji Lietuva su dabartiniu savo
turtiniu atspausdintas nažesniu šrif-
tu ant rūkomo popieriaus, būtų didė-
lė dvasinė parama kolonizuotiems.
Kaip tokią spaudą pergabenti Lie-
tuvon? Kelių yra, reikia tik norų. Juk
turime įvairius Lietuvos laisvinimo
veiksnius.



TINKAMI ROBAI DUODA GERĄ SAVIJAUTĄ

D Ė M E S I O !
Pas mus Jūs rasite vyrui pasauli! - Mes galime Jus aprenkti nuo galvos iki kojų. Puikiausias pasirinkimas geriausių geriausių gaminų BOTANY "500" kosciūmai ir paltai. Manhattan marškiniai, LEE ir DISNEY skrybelės. Krautuvė atidaryta kasdien ir sekmdieniais nuo 10 iki 4 v.

H. SEIGAN
VYRIŠKŲ RŪBŲ IR BATŲ KRAUTUVĖ,
4630-32 S. Ashland Av., Chicago 8, Ill. Telef.: YA 7-1272

Čia gausite geras prekes pigesne kaina ir ilgesniam išsi-
mokėjimui be nuosimčių!

Mandagus patarnavimas lietuvių kalboje.

Gardžiausia duona - bulkutės - sausainiai - tortai

PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332
Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

BARNETT PRANC. KONJAKAS	5th \$4.98	COCKTAILS MANHATTAN OR	
GERMAN BRANDY	5th \$3.98	MARTINI kvorta	\$2.98
CANADIAN WHISKEY	5th \$3.98	LIEBFRAUMILCH vokiškas vynas	5th \$0.89
VODKA pilna kvorta	\$3.59	NAPOLEON FRENCH BRANDY	5th \$3.35
KRON BRANNVIN		RICCADONNA ITAL. VERMOUTH 39 onz.	\$1.15
AQUAVIT (švediška)	5th \$3.98	BORDEAUX pranc. vynas	5th \$0.98

BRUNO KEPYKLA

Kas Valgo Bruno Duoną
Visad Zydi Kaip Aguona!

Sav. BRUNO MACIANSKIS
3339 So. Lituanica Ave
Tel- CL 4-6376





Laisvoji Lietuva

911 West 32 St.
CHICAGO 8, ILL

Telef: FR 6-5416

Kas ir kur?

* Visiems Laisvosios Lietuvos skaitytojams, kurie savo auka buvo prisidėję prie perkamojo raidyno ar kitais atvejais yra aukavę laikraščio išlaikymui, netrukus visiems, dėkinga LAISVOSIOS LIETUVOS vadovybė išsiuntinės kaip dovaną į atlapą segamą Vytį (alpagą), kartu išreikšdama dar kartą nuoširdų ačiū.

"Prašu priimti nuoširdžią padėką už prisijūtį auką sumoje \$109,82 II-osios Tautinių Šokių Šventės šokėjų kelionės išlaidoms padengti. Ypač malonu pastebėti, kad LAS Chicagos Cicero ir Dr. Vydūno Skyrių Valdybos savanoriškai ėmėsi iniciatyvos surengti gegužinę ir jos visą pelną, iki paskutinio cento, paskyrė Šokių Šventės reikalams.

Br. Nainys, Vyk. Komiteto Pirm. ir St. Vidmantas, Lėšų Telkinio Komisijos Pirmininkas."

LAS ANGLIJOS VIE TININKIJA liepos 6d. šaukia savo suvažiavimą. Į suvažiavimą vyksta visi Anglijos lasiečiai, po suvažiavimo Nottinghamo LAS skyrius duos meninę programą, kurioje pasirodys drauge jaunimas ir senimas.

Vietininkijos Valdybos pirmininku yra dipl. teis. P. Mašalaitis.

Iš Anglijos LAS Londono skyriaus į Čikagą išvyksta liepos viduryje dar vienas energingas lasietis - V. SERNIUS. Tai, Londonas jau yra davęs emigracijai (daugiausia į Ameriką) jau ne vieną energingą veikėją, pats, gaila, gerokai nukentėdamas.

Stasys Puidokas (Londonas, Anglija) užsakydamas LL 1963 metams, paukojo 10 šilingų. Ačiū!

Dr. Ona Sruogienė su savo seserimi Adele pasitraukė iš darbo Loreto ligoninėje ir išvyko nuolatiniam

gyvenimui į Santa Monica, Calif. Ten jau trys metai gyvena p. Sruogienės dukterė Vita su savo vyru inž. M. Kevalaičiu ir diem anukais-Vitute ir Andriuku.

Dr. L. J. Ragas - dantistas, tremtinio Ragauskos sūnus, įsikūrė Elgin, ILL, tuose pačiuose namuose, kur talpinasi Dr. D. Giedraičio kabinetas ir laboratorija. Dr. Ragas studijas baigė Loyola Universitete. Iš Lietuvos išvyko būdamas 10 metų.

Dr. D. Giedraitis su ponija Elena (dantų gydytoja) išvyko atostogoms. Jų rezidencijoje Elgin, pilaitės pūdzio name, dabar yra sudėtos Lietuvos Operos dekoracijos ir ten pat yra prisiglaudęs Laisvosios Lietuvos bendradarbio Dr. Kazio Sruogos knygynas ir spaudos archyvas.

Birželio 28d. 5 v. p. p. Tarptautinėje Prekybos Parodoje Chicagoje pasirodys su menine programa Šaulių Kp. Taut. Šokių grupė.

Birželio 30d. 11 v. ryto - Jaunimo Centro Šokėjų Ansamblis, gi Birželio 30d. 1 val. p. p. šoka Žilvičio šokėjai, tą patį dieną vakare - 6v. v. - Jaunimo Centro Kanklių Ansamblio pasirodymas. Liepos 3d. 6 v. v. Auklituanistinės Mok. šokėjai ir liepos 5d. 8 val. v. Ateities šokėjai. Programos vyksta Cormick Place, Little Theatre. Įėjimas nemokamas.

R. V. Mišauskas, Cicero, jaunosios kartos lietuvių veikėjas, judina savo kongresmaną ir senatorius naujų rezoliucijų Lietuvos laisvės reikalui. Energingas veikėjas pareiškė: Pr šio darbo turi dėtis visi geros valios lietuviai!



Kristutė Shotaitė su savo partneriu repetuoja Tautinių Šokių Šventės programą. . . Nuotrauka - Chicago Tribune

CHICAGO SUN-TIMES bijo tiesos!

Lietuviams (ir kitoms tautybėms) piketuojant Čikagoje rengtą prokomunistinį mitingą, pridengtą nekaltu... "Against Nazi Criminals and Nazism" vardu (vienis iš organizatorių buvo ir žydai), CHICAGOS SUN-TIMES laikraštis piktai iškreipė piketavimo mintį, bijodamas pažymėti, kad tas mitingas buvo organizuojamas komunistų! Iš Sun Times paskelbimo susidarė toks įspūdis, kad lietuviai ir kiti pavergtų tautų atstovai

piketuoja mitingą, kurio tikslas yra kovoti su buv. nacių žiaurumais... Vienas iš to piketavimo organizatorių, Leonas Prapuolenis kreipėsi į SUN-TIMES redakciją, prašydamas iškreiptą mintį atitaisyti... Deja, Čikagos dienraščiui tiesa, matyti, ne taip jau labai rūpi, nes atsisakė atspausdinti mūsų žemiau pridėtamą p. L. Prapuolenio atvirą laišką redakcijai:

"CHICAGO SUN-TIMES Redakto-

svečiai turės progos Galeriją aplankyti.

Filmų aktorė RŪTA KILMONYTĖ bus TŠŠ programos pranešėja.

Gerb. Pone Redaktorai, Jūsų redaguojamame Sun-Times gegužės 20 d. laidoje, aprašant gegužės 19d. piktetavimą Clark ir Randolph gatvėse, Jūsų reporteris citavo mano vardu pareiškimą, kuris neatitinka tiesai. Kad šio garbingo dienraščio skaitytojais neliktų suklaidinti, prašu leisti buvusį aprašymą patikslinti: Lietuviai piketavo Sherman viešbutyje komunistų surengtą mitingą. Kad tas mitingas buvo komunistų rengiamas nėra jokios abejonės, nes kaip organizaciniam komitete taip ir pačiam mitingui dalyvavo įvairių tautybių komunistai, jų tarpe ir antiamerikinėje veikloje žinomas lietuvis komunistas V. Andriulis, kuris JAV teismo sprendimu turėjo būti deportuotas į Sovietų Sąjungą, bet dar ir dabar yra lietuvių kalba leidžiamo komunistų laikraščio vyr. redaktorius. Žinant, kad apie šį "Against Nazi Criminals and Nazism" vardu pridengto mitingo organizavimą jau senokai rašė Sovietų pavergtos Lietuvos laikraščiai (paprastai apie parengimus Chicagoje sovietų spauda pareiškė, kad Sovietų Ambasados Vašingtone ant-rasis sekretorius Zenkevičius buvo atvykęs į Čikagą (balandžio 27d) ir tarėsi su lietuviams komunistais, yra darytina išvada, kad tas mitingas buvo ne tik komunistų organizuotas, bet Maskvoje suplanuotas bei inspiuruotas. Šio komunistų suorganizuoto mitingo tikslas buvo išpopuliarinti komunistinės propagandos leidžiamas brošiūras, kurios yra judinami įvairių tautybių visuomenės veikėjai, kovotojai už savo kraštų išlavimą, jų tarpe ir Čikagoje gyvenantis RK vyskupas V. Brizgys. Šios komunistinės propagandos tikslas yra nuteikti amerikiečių visuomenę prieš žymiuosius laisvės kovotojus ir antikomunistus, ir pareikalauti JAV vyriausybės, kad juos išduotų Sovietų Sąjungai sunaikinimui. Komunistiniai propagandistai daugelio tautybių veikėjus vadindami žydų žudikais, mėgina sukirstinti žydų kilmės amerikiečius ir viso pasaulio žydus su tomis tautomis, kurios šiuo metu yra Sovietų Sąjungos pavergtos. Todėl, lietuvių ir kitų tautų atstovų piketavimas buvo nukreiptas prieš komunistus, prieš visų tautybių komunistų agentus ir jų rausimasi po šio laisvo krašto pamatais, kad amerikiečiai suprastų komunistinio kėsulio.

Su pagarba
LEONAS PRAPUOLENIS"

Liet. Atstovas Vašingtone J. Kajekas ir Gen. Konsulas Dr. P. Daužvardis sutiko būti TŠŠ Garbės Komiteto nariais.

Tautinių Šokių Šventė

Tautinių Šokių Šventės antroji bus tinė atidaroma - K. Valdis Real Estate patalpose - 2458 W. 69St. Tele-

fonas RE 7-7202. Čia gaunami bilietai ir visa kita informacija.

Baltimores LB Apyl. atsiuntė \$70 Šventės reikalams, tuo išpildydama visu 100% šventės rengėjų prašymą.

TŠŠ programos vadovas LIUDAS SAGYS savo asistentais pasikvietė A. Martienę, G. Gobiengę ir V. Torūtą.

JUOZAS GRABAUSKAS, TŠŠ Informacinės komisijos koordin. tarnybos reikalais išvyko į Montrealį.

TŠŠ programini. s leidinys jau baigiamas spausdinti M. Morkūno spaustuveje. Leidinio viršelį paruošė V. Krištolaitytė.

Čiurlionio Galerija bus atidaryta TŠŠ metu iki vėlaus vakaro -10 v. v. Suvažiavusieji Šventės dalyviai ir

REGISTERED NURSES
LICENSED PRACTICAL NURSES
ALL SHIFTS

100-bed hospital presently expanding to 175. Good salaries plus differential for evening and nights. Liberal personnel policies. Conveniently located rooms and apartments to hospital. Must be eligible for license in Illinois. Wire, write, apply, or call.

MRS. M. T. DUKE, R. N., DIRECTOR OF NURSING
CHICAGO OSTEOPATHIC HOSPITAL
5200 S. ELLIS - CHICAGO 15, ILLINOIS
PHONE DO 3-6800

Taupykit ir Skolinkit Pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje - Marquette Parke

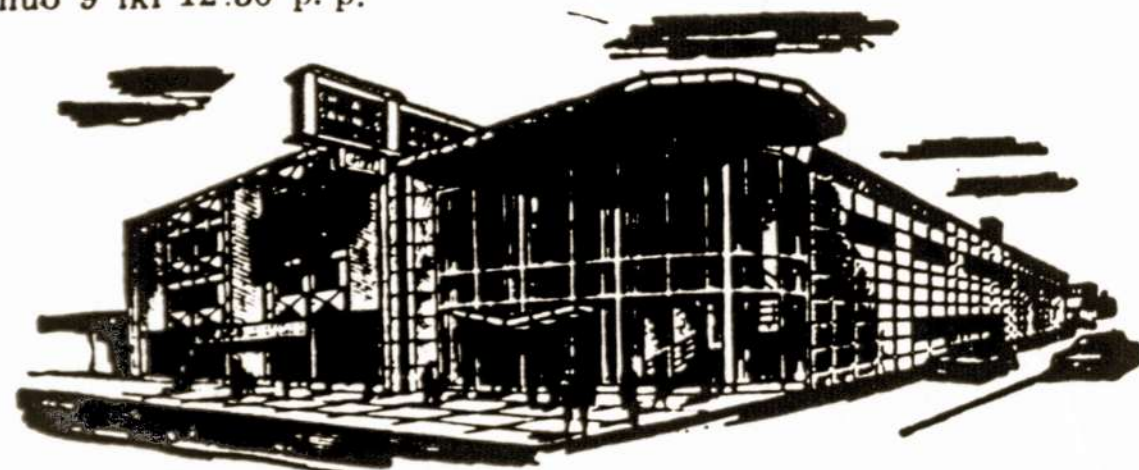
VALANDOS:
Pirmad. nuo 12 iki 8 popiet
Antrd. nuo 9 iki 4 popiet
Trečiad. uždaryta visą dieną
Ketvirtad. nuo 9 iki 8 popiet
Penktad. nuo 9 iki 8 popiet
Šeštad. nuo 9 iki 12:30 p. p.

4 1/2% anticipated dividend on investment accounts

Chicago Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kėmais automobiliams užima 290 pėdų plotį. Tai viena įdomiausių ir mūsų klientų patogumui puikiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus patarnavimas.

Taupykite ir skolinkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje - Marquette Parko apylinkės centre.

Current Dividend up to 4 1/4%



CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 South Western Avenue. Chicago 36, Illinois GRovehill 6-7575

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA

Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos - asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rūšies. Nemokamas patarnavimas ir informacija. Valstybės patvirtintos kainos. Smulkesnei informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeikite:

JONAS KIRVAITIS
INTERSTATE INSURANCE AGENCY

6108 S. Ashland Avenue Chicago 36, Illinois
Telef.: WALbrook 5-5671